

ГАЛУЗЕВИЙ СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

**ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА
СПЕЦІАЛІСТА**

ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 7.110206 КЛІНІЧНА ФАРМАЦІЯ

НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ 1102 ФАРМАЦІЯ

КВАЛІФІКАЦІЇ 2224.2 ПРОВІЗОР-КЛІНІЧНИЙ

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київ

2004

Передмова

I РОЗРОБЛЕНО

Робочою групою Міністерства освіти і науки України та Міністерства охорони здоров'я України

ВНЕСЕНО

Національним фармацевтичним університетом

(назва базового вищого навчального закладу)

2. ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказом Міністерства освіти і науки України

від "29" липня 2004 р. № 629

3. ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ

4. РОЗРОБНИКИ СТАНДАРТУ

Керівник групи , Черних Валентин Петрович, д.х.н., д.ф.н., професор, член-кор. НАН України, ректор	Національний фармацевтичний університет
Заступник керівника групи , Зіменковський Б.С., професор, ректор	Львівський медичний університет ім. Данила Галицького
Заступник керівника групи , Булах Ірина Євгенівна, д.п.н., професор, зав.кафедрою, директор Центру тестування при МОЗ України	Національний медичний університет
Заступник керівника групи , Вітенко Іван Семенович, к.п.н., професор, директор	Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України
Бевз Наталія Юріївна, к.ф.н., доцент кафедри фармацевтичної хімії	Національний фармацевтичний університет
Бездітко Наталія Володимирівна, д.м.н., доцент кафедри клінічної фармації	Національний фармацевтичний університет
Віннік Лариса Михайлівна, заступник ректора з навчальної роботи	Національний фармацевтичний університет
Георгіянц Вікторія Акопівна, к.ф.н. доцент кафедри фармацевтичної хімії, старший науковий співробітник науково-методичної лабораторії з питань фармацевтичної освіти	Національний фармацевтичний університет
Губський Ю.І., член-кор., зав. каф.	Національний медичний університет
Зайченко Ганна Володимирівна, к.м.н., доцент кафедри клінічної фармації, проректор з навчальної роботи та міжнародних зв'язків	Національний фармацевтичний університет
Зупанець Ігор Альбертович, д.м.н., професор, зав.каф. клінічної фармації	Національний фармацевтичний університет
Калинюк Тимофій Григорович, д.ф.н., професор, декан фармацевтичного факультету	Львівський медичний університет ім. Данила Галицького

Мисула Ігор Романович., проф., проректор	Тернопільська державна медична академія
Мнушко Зоя Миколаївна, д.ф.н., професор, завідуюча кафедрою менеджменту і маркетингу у фармації	Національний фармацевтичний університет
Огарь Світлана Володимирівна, к.ф.н., доцент кафедри організації і економіки фармації	Національний фармацевтичний університет
Попова Наталія В'ячеславівна, к.ф.н., доцент ка- федри фармакогнозії	Національний фармацевтичний університет
Толочко Валентин Михайлович, д.ф.н., професор кафедри управління та економіки фармації ІПКСФ, перший проректор	Національний фармацевтичний університет
Філончук І.В., викладач	Національний медичний університет
Щербак А.І., полковник медичної служби	Українська військова медична академія
Безугла Наталія Петрівна	Доцент, Національний фармацевтичний уні- верситет
Бобрук Володимир Петрович	Декан фармацевтичного факультету Націона- льного Вінницького медичного університету
Мамчур Віталій Іосипович	Професор, завкафедрою Днепропетровська медична академія
Попов Сергій Борисович	Професор, Національний фармацевтичний університет
Польовий Віктор Павлович	Доцент, декан фармацевтичного факультету, Буковинська медична академія
Романишина Людмила Миколаївна	Професор, Тернопільська медична академія ім.І.Горбачевського
Яковлева Лариса Васильовна	Професор, Національний фармацевтичний університет

Цей стандарт не може бути повністю чи частково відтворений, тиражований та розповсюджений без дозволу Міністерства освіти і науки України та Міністерства охорони здоров'я України.

Зміст

1. Галузь використання.....	
2. Нормативні посилання.....	
3. Визначення.....	
4. Позначення і скорочення.....	
5. Виробничі функції, типові задачі діяльності та уміння, щодо вирішення типових задач діяльності.....	
6. Здатності вирішувати проблеми й задачі соціальної діяльності та уміння, що є відображенням наявності цих здатностей	
7. Попередній освітній або (та) освітньо-кваліфікаційний рівень і вимоги до професійного відбору абітурієнтів.....	
8. Вимоги до державної атестації осіб, які навчаються у вищих навчальних закладах.....	
9. Вимоги до системи освіти та професійної підготовки.....	
Додаток А. Виробничі функції, типові задачі діяльності та уміння, якими повинні володіти випускники вищого навчального закладу.....	
Додаток Б. Здатності випускників вищого навчального закладу, що вимагаються, та система умінь, яка їх відображає.....	

Вступ

Освітньо-кваліфікаційна характеристика (ОКХ) випускника вищого навчального закладу є державним нормативним документом, в якому узагальнюється зміст освіти, тобто відображаються цілі освітньої та професійної підготовки, визначаються місце фахівця в структурі господарства держави і вимоги до його компетентності, інших соціально важливих властивостей та якостей.

Цей стандарт є складовою галузевої компоненти державних стандартів вищої освіти, в якій узагальнюються вимоги з боку держави, світового співтовариства та замовників випускників до змісту освіти і навчання. ОКХ відображає соціальне замовлення на підготовку фахівця з урахуванням аналізу професійної діяльності та вимог до змісту освіти і навчання з боку держави та окремих замовників фахівців.

ОКХ встановлює галузеві кваліфікаційні вимоги до соціально-виробничої діяльності випускника вищого навчального закладу з певних спеціальностей та освітньо-кваліфікаційного рівня і державні вимоги до властивостей та якостей особи, яка здобула певний освітній рівень відповідного фахового спрямування.

Стандарт використовується при:

- визначенні первинних посад випускників вищих навчальних закладів та умов їх використання;
- визначенні об'єкту, цілей освітньої та професійної підготовки;
- розробці та коригуванні освітньо-професійної програми підготовки фахівців певних освітнього та освітньо-кваліфікаційного рівнів;
- розробці засобів діагностики рівня освітньо-професійної підготовки фахівця;
- визначенні змісту навчання як бази для опанування новими спеціальностями, кваліфікаціями;
- визначенні змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- атестації випускників вищих навчальних закладів та сертифікації фахівців;
- укладанні договорів або контрактів щодо підготовки фахівців;
- професійній орієнтації здобувачів фаху;
- визначенні критеріїв професійного відбору;
- прогнозуванні потреби у фахівцях відповідної спеціальності та освітньо-кваліфікаційного рівня і при плануванні їх підготовки;
- обґрунтуванні переліків спеціальностей та спеціалізацій освіти;
- визначенні кваліфікації фахівців;
- працевлаштування та аналізу використання випускників вищих навчальних закладів за спеціальністю і кваліфікацією.

ГАЛУЗЕВИЙ СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Освітньо-кваліфікаційна характеристика спеціаліста

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

за спеціальністю **7.110206 Клінічна фармація**

напряму підготовки **1102 Фармація**
(код і назва підготовки)

кваліфікації **2224.2 провізор-клінічний**

Чинний від _____

(рік-місяць-число)

1 Галузь використання

Цей стандарт поширюється на органи управління вищою освітою, вищі навчальні заклади, а також міністерства, відомства, асоціації, підприємства, організації різних форм власності, де готуються або використовуються фахівці освітньо-кваліфікаційного рівня

спеціаліст

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

за спеціальністю **7.110206 Клінічна фармація**

напряму підготовки **1102 Фармація**
(код і назва напряму підготовки)

освітнього рівня **повна вища освіта**
(назва освітнього рівня)

кваліфікації **2224.2 провізор-клінічний**
(код і назва кваліфікації)

з узагальненим об'єктом діяльності: лікарські засоби, стан здоров'я людини.

фахівець підготовлений до роботи за:

- 24.41.0 Виробництво основних фармацевтичних продуктів
- 51.46.0 Оптова торгівля фармацевтичними товарами

52.31.0	Роздрібна торгівля фармацевтичними товарами
52.32.0	Роздрібна торгівля медичними й ортопедичними виробами
74.13.0	Дослідження ринку та вивчення суспільної думки
85	Охорона здоров'я та соціальна допомога
85.1	Діяльність з охорони здоров'я людини
85.11	Діяльність лікувальних закладів

Фахівець здатний виконувати зазначену професійну роботу:

і може займати первинні посади: провізор*, клінічний провізор, консультант психолого-медико-педагогічної консультації, представник медичний фармацевтичних фірм.

Цей стандарт встановлює:

- * професійне призначення і умови використання випускників вищих навчальних закладів певної спеціальності та освітньо-кваліфікаційного рівня у вигляді переліку первинних посад, виробничих функцій та типових задач діяльності;
- * освітні та кваліфікаційні вимоги до випускників вищих навчальних закладів у вигляді переліку здатностей та умінь вирішувати задачі діяльності;
- * вимоги до атестації якості освітньої та професійної підготовки випускників вищих навчальних закладів;
- * відповідність за якість освітньої та професійної підготовки.

2 Нормативні посилання

В цьому стандарті є посилання на такі державні та галузеві стандарти України:

- ДК 003 – 95 Державний класифікатор професій;
- ДК 009– 96 Державний класифікатор видів економічної діяльності;
- Закон України “Про вищу освіту” від 17 січня 2002 року.
- ДСВО 01-98 Перелік напрямів та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями;
- ДСВО 02-98 Перелік кваліфікацій за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями;
- ДСВО 03-98 Освітній рівень базової вищої освіти;
- ДСВО 04-98 Освітній рівень повної вищої освіти;
- ДСВО 07.1-98 Освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста;
- ДСВО 07.2-98 Освітньо-кваліфікаційний рівень магістра;

Постанова Кабінету Міністрів України від 20 січня 1998р. №65 “Про затвердження Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (пункт 2 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ №677 (677-99-п) від 23.04.99, №1482 (1482-99-п) від 13.08.99).

Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 24.02.2000р. №35 “Про затвердження Положення про особливості ступеневої освіти медичного спрямування” (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 26.06.2000р. за №370/4591).

Положення про систему ліцензійних інтегрованих іспитів фахівців з вищою освітою напрямів “Медицина” і “Фармація”, що затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України №251 від 14.08.1998р. (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 11.09.199р. за №563/3003).

Перелік спеціальностей та строки навчання в інтернатурі випускників медичних і фармацевтичних вищих навчальних закладів, затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України №50 від 06.03.96р. (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 22.03.1996р. за №134/1159).

3 Визначення

У цьому стандарті використано такі терміни та відповідні визначення:

Вид діяльності¹ - характеристика об'єднання ресурсів (устаткування, робочої сили, технологічних засобів, сировини та матеріалів) та виробничого процесу для створення виробництва конкретної продукції та надання послуг.

Вимога - норма, правило, якому хто-, що-небудь повинні підлягати.

Виробнича функція – (трудова, службова) – коло обов'язків, які виконує фахівець відповідно до займаної посади і які визначаються посадовою інструкцією або кваліфікаційною характеристикою.

Вища освіта – рівень освіти, який здобувається у вищому навчальному закладі в результаті послідовного, системного та цілеспрямованого процесу засвоєння змісту навчання і який ґрунтується на базовій загальній середній освіті та повній загальній середній освіті і завершується здобуттям особою певної академічної або (та) професійної кваліфікації за підсумками державної атестації в акредитованому закладі.

Вищий навчальний заклад – освітній, освітньо-науковий заклад, який заснований і діє відповідно до законодавства України про освіту. Реалізує відповідно до наданої ліцензії освітньо-професійні програми вищої освіти за певними освітніми та освітньо-кваліфікаційними рівнями. Забезпечує навчання, виховання та професійну підготовку громадян відповідно до їх покликання, інтересів, здібностей та нормативних вимог у галузі вищої освіти, а також здійснює наукову та науково-технічну діяльність.

Галузь* (в економіці) – сукупність усіх виробничих одиниць, які беруть участь переважно в однакових або подібних видах виробничої діяльності.

Галузь знань – група напрямів підготовки, споріднених за ознакою спільності узагальнених структур діяльності.

Державна акредитація вищого навчального закладу – процедура надання права вищому навчальному закладові певного типу провадити освітню діяльність, пов'язану із здобуттям вищої освіти та кваліфікації, відповідно до вимог державних стандартів вищої освіти, а також до державних вимог щодо кадрового, науково-методичного та матеріально-технічного забезпечення.

¹ Термін, визначення якого наведено у ДК 009-96 Класифікатор видів економічної діяльності.

Державна атестація випускників вищих навчальних закладів процедура встановлення відповідності рівня якості освіти та професійної підготовки після завершення навчання з певного освітньо-кваліфікаційного рівня вимогам державних стандартів вищої освіти.

Державний стандарт вищої освіти – сукупність норм, які визначають зміст вищої освіти, зміст навчання, засіб діагностики якості вищої освіти та нормативний термін навчання.

Державні стандарти вищої освіти є основою оцінки освітнього та освітньо-кваліфікаційного рівня громадян незалежно від здобуття вищої освіти. Відповідність освітніх послуг державним стандартам вищої освіти визначає якість освітньої та наукової діяльності вищих навчальних закладів.

Діяльність (діяльність людини) – динамічна система взаємодії людини із всесвітом, в яких вона досягає свідомо поставлених цілей, що з'являються внаслідок виникнення у неї певних потреб. У процесі діяльності людина перетворює природу, стаючи суб'єктом своєї діяльності.

У процесі історичного розвитку суспільства формуються та розвиваються різні **види діяльності людини** - характеристики діяльності залежно від способів і форм її здійснення. Вид діяльності визначається станом взаємодії фахівця з узагальненим об'єктом діяльності протягом усього циклу його існування.

Задача діяльності - мета діяльності, що задана в певних умовах і може бути досягнута в результаті визначеної **структури діяльності**, до якої належить:

- **предмет діяльності (праці)** - те, що суб'єкт має до початку своєї діяльності і що підлягає трансформації у продукт;
- **засіб діяльності (праці)** - об'єкт, що опосередковує вплив суб'єкта на предмет діяльності, або те, що звичайно називають “знаряддям праці”, і стимули, що використовуються, наприклад, у діяльності управління;
- **процедура діяльності (праці)** - це технологія (спосіб, метод) одержання бажаного продукту. Інформація про спосіб діяльності фіксується у вигляді програми або алгоритму на деяких матеріальних носіях;
- **умови діяльності (праці)** - характеристика оточення суб'єкта в процесі діяльності (температура, склад повітря, рівень акустичних шумів, пристосованість приміщення до праці, меблі, а також соціальні умови та час);
- **продукт діяльності (праці)** - те, що одержано в результаті трансформації предмета в процесі діяльності.

Є три види задач діяльності:

- **професійні задачі** - задачі діяльності, що безпосередньо спрямовані на виконання завдання (завдань), яке (які) поставлено(і) перед фахівцем як професіоналом;
- **соціально-виробничі задачі** - задачі діяльності, що пов'язані з діяльністю фахівця у сфері виробничих відносин у трудовому колективі (наприклад, інтерактивне та комунікативне спілкування тощо);
- **соціально-побутові задачі** - задачі діяльності, що виникають у повсякденному житті і пов'язані з домашнім господарством, відпочинком, родинним спілкуванням, фізичним і культурним розвитком тощо і можуть впливати на якість виконання фахівцем професійних та соціально-виробничих задач.

Здатність - психічний та фізичний стан індивіда, в якому він готовий до успішного виконання певного виду продуктивної діяльності.

Здібність – особливості індивіда, що є суб'єктивними умовами успішного здійснення певного виду продуктивної діяльності. Здібності пов'язані із загальною орієнтованістю особи, з її нахилом до тієї чи іншої діяльності.

Зміст освіти** - обумовлена цілями та потребами суспільства система знань, умінь і навичок, професійних, світоглядних і громадянських якостей особи, що формуються у процесі навчання з урахуванням перспектив розвитку суспільства, науки, техніки, технологій, культури та мистецтва.

Зміст навчання** - структура, зміст і обсяг навчальної інформації, засвоєння якої забезпечує особі можливість здобуття вищої освіти і певної кваліфікації.

Економічна діяльність* - це процес поєднання дій, які приводять до отримання відповідного набору продукції чи послуг. **Вид діяльності** (вид економічної діяльності) має місце тоді, коли об'єднуються ресурси (устаткування, робоча сила, технологічні засоби, сировина та матеріали) для створення виробництва конкретної продукції та надання послуг. Таким чином, вид діяльності характеризується використанням ресурсів, виробничим процесом, випуском продукції та наданням послуг.

Кваліфікація*** - здатність особи виконувати завдання та обов'язки відповідної роботи. Кваліфікація вимагає певного освітньо-кваліфікаційного рівня. Кваліфікація визначається через назву професії.

Клас задачі діяльності - ознака рівня складності задач діяльності, які вирішуються фахівцем. Всі задачі діяльності розподіляються на три класи:

- **стереотипні задачі діяльності** - передбачають діяльність відповідно до заданого алгоритму, що характеризується однозначним набором добре відомих, раніше відібраних складних операцій і потребує використання значних масивів оперативної та раніше засвоєної інформації;

- **діагностичні задачі діяльності** - передбачають діяльність відповідно до заданого алгоритму, що містить процедуру часткового конструювання рішення з застосуванням відповідних операцій і потребує використання значних масивів оперативної та раніше засвоєної інформації;

- **евристичні задачі діяльності** - передбачають діяльність за складним алгоритмом, що містить процедуру конструювання рішень і потребує використання великих масивів оперативної та раніше засвоєної інформації.

Компетентність – необхідний обсяг і рівень знань та досвід у певному виді діяльності.

Ліцензування вищого навчального закладу - процедура визнання спроможності вищого навчального закладу провадити освітню діяльність, пов'язану із здобуттям вищої освіти та кваліфікації, відповідно до вимог державних стандартів вищої освіти, а також до державних вимог щодо кадрового, науково-методичного та матеріально-технічного забезпечення.

** Терміни, визначення яких наведено у Постанові Кабінету Міністрів України від 20.01.98 № 65 "Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту)".

*** Терміни, визначення яких наведено у Державному класифікаторі професій ДК 003-95.

Навичка - дії, що виконуються під час здійснення певної діяльності, які завдяки численним повторенням стають автоматичними і виконуються без свідомого контролю.

Напрямок підготовки за професійним спрямуванням у вищій освіті - група спеціальностей із спорідненим змістом освіти та професійної підготовки.

Об'єкт діяльності - процеси, або(та) явища, або(та) матеріальні об'єкти, на які спрямована діяльність фахівця (наприклад, двигун внутрішнього згоряння, організаційно-економічна система, технологія галузі тощо).

Освітній рівень вищої освіти - характеристика вищої освіти за ознакою рівня сформованості якостей людини, що забезпечують її всебічний розвиток як особистості і достатніх для здобуття відповідної кваліфікації.

Освітній рівень **базової вищої освіти** – характеристика сформованості інтелектуальних якостей особи, що визначають її розвиток як особистості і є достатніми для здобуття особою кваліфікацій бакалавра.

Освітній рівень **повної вищої освіти** – характеристика сформованості інтелектуальних якостей особи, що визначають її розвиток як особистості і є достатніми для здобуття особою кваліфікацій спеціаліста або магістра.

Освітньо-кваліфікаційний рівень вищої освіти - характеристика вищої освіти за ознаками рівня сформованості знань, умінь та навичок особи, що забезпечують її здатність виконувати завдання та обов'язки (роботи) певного рівня професійної діяльності.

Фахівець освітньо-кваліфікаційного рівня **молодший спеціаліст**** - особа, яка на базі повної загальної середньої освіти здобула неповну вищу освіту, спеціальні уміння та знання, достатні для здійснення виробничих функцій певного рівня професійної діяльності, що передбачені для первинних посад у певній галузі економічної діяльності. Молодший спеціаліст має освітній рівень неповна вища освіта і при вирішенні виробничих функцій здатен перенести свою діяльність з одного предмета праці на інший. Задачі діяльності, які вирішує молодший спеціаліст, передбачають вибір готових рішень з набору стандартних загальноприйнятих рішень, що мають алгоритмізований характер.

Фахівець освітньо-кваліфікаційного рівня **бакалавр**** - особа, яка на базі повної загальної середньої освіти здобула базову вищу освіту, фундаментальні та спеціальні уміння та знання щодо узагальненого об'єкта діяльності (праці), достатні для виконання завдань та обов'язків (робіт) певного рівня професійної діяльності, що передбачені для первинних посад у певній галузі економічної діяльності. Бакалавр має освітній рівень базова вища освіта і призначений для виконання обмеженої кількості виробничих функцій, що пов'язані з циклом існування об'єкта його діяльності. Задачі діяльності, які вирішує бакалавр, передбачають діяльність відповідно до заданого алгоритму, що містить процедуру часткового конструювання відповідних операцій.

Фахівець освітньо-кваліфікаційного рівня **спеціаліст**** - особа, яка на основі освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра здобула повну вищу освіту, спеціальні уміння та знання, достатні для виконання завдань та обов'язків (робіт) певного рівня професійної діяльності, що передбачені для первинних посад у певній галузі економічної діяльності. Спеціаліст має освітній рівень повна вища освіта і призначений для виконання всіх виробничих функцій, пов'язаних з циклом існування об'єкта його

го діяльності. Задачі діяльності, які вирішує спеціаліст, припускають діяльність за складним алгоритмом, що містить процедуру конструювання рішень.

Фахівець освітньо-кваліфікаційного рівня **магістра**** - особа, яка на основі освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра здобула повну вищу освіту, спеціальні уміння та знання інноваційного характеру, достатні для продукування нових знань і виконання професійних завдань та обов'язків (робіт) певного рівня професійної діяльності, що передбачені для первинних посад у певній галузі економічної діяльності. Магістр має освітній рівень повна вища освіта і призначений для виконання науково-дослідних, педагогічних та (чи) управлінських функцій, що пов'язані з циклом існування об'єкта його діяльності. Задачі діяльності, які вирішує магістр, припускають діяльність за складним алгоритмом, що містить процедуру конструювання рішень.

Освітньо-професійна програма підготовки фахівця - державний нормативний документ, в якому узагальнюється зміст навчання, встановлюються вимоги до змісту, обсягу і рівня освіти та професійної підготовки фахівця за певною спеціальністю певного освітньо-кваліфікаційного рівня.

Первинна посада - посада, що не потребує від випускників навчального закладу попереднього досвіду професійної практичної діяльності.

Проблема - ситуація під час діяльності, яка містить протиріччя наукового, організаційного або іншого характеру і являє собою перепони, що виникають при досягненні суб'єктом цілеспрямованого результату своєї діяльності.

Професія*** - здатність виконувати подібні роботи, які вимагають від особи певної кваліфікації. Професія вимагає визначеного обсягу знань та умінь.

Рівень професійної діяльності – характеристика професійної діяльності за ознаками опанування особою певної сукупності умінь та знань. У сфері праці розрізняють такі рівні професійної діяльності:

- **стереотипний рівень (рівень використання)** - уміння використовувати налагоджену систему (об'єкт діяльності) під час виконання певних задач діяльності, та знання призначення об'єкта і його основних (характерних) властивостей;

- **операторський рівень** - уміння готувати (налагоджувати) систему і керувати нею під час виконання певних задач діяльності та знання принципу (основних особливостей) побудови і принципу дії системи на структурно-функціональному рівні;

- **експлуатаційний рівень** - уміння під час виконання певних задач діяльності тестувати та аналізувати роботу системи з метою виявлення та усунення пошкоджень і знання методів аналізу функціонування системи та методів аналізу, пошуку та усунення пошкоджень;

- **технологічний рівень** - уміння під час виконання певних задач діяльності здійснювати розробку систем, що відповідають заданим характеристикам (властивостям) і знання методів синтезу та технологій розробки систем та способів їх моделювання;

- **дослідницький рівень** - уміння проводити дослідження систем з метою перевірки їх відповідності заданим властивостям, уміння вибирати з множини системи, що дозволяє найбільш ефективно вирішувати задачі діяльності, знання методики дослідження систем та методів оцінки ефективності їх застосування під час вирішення конкретних задач.

Робота*** - певні завдання та обов'язки, що виконані, виконуються чи повинні бути виконані однією особою.

Спеціальність - категорія, що характеризує:

- у сфері освіти - спрямованість і зміст навчання при підготовці фахівця (визначається через об'єкт діяльності або функцію та предмет діяльності фахівця і відображає, насамперед, вид його діяльності і сферу застосування його праці);
- у сфері праці - особливості спрямованості і специфіку роботи в межах професії (зміст задач професійної діяльності, що відповідають кваліфікації).

Навчання за спеціальністю освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра, або спеціаліста, або магістра передбачає вивчення узагальненого об'єкта діяльності фахівця, виробничих функцій та типових складових структури професійної діяльності таких, що задовольняють вимоги сфери праці до спеціальності.

Навчання за спеціальністю освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста передбачає вивчення виробничих функцій та типових складових структури професійної діяльності.

Спеціалізація за спеціальністю - категорія, що характеризує відмінність окремих задач діяльності фахівця за ознаками різниці засобів, або(та) продуктів, або(та) умов діяльності в межах спеціальності. Ці окремі задачі характерні для відносно невеликих груп фахівців у межах спеціальності.

Тип діяльності - характеристика професійної діяльності залежно від способів і форм її здійснення. Визначається станом взаємодії фахівця з об'єктом діяльності - системою, що характеризується однаковою узагальненою метою (продуктом) діяльності.

Типова задача діяльності - узагальнена задача діяльності, що є характерною для більшості виробничих або соціальних ситуацій і не містить конкретних даних, а отже, не має конкретного розв'язку (можуть бути визначені тільки шляхи вирішення).

Узагальнений об'єкт діяльності фахівця з вищою освітою - природна чи штучна система, що розвивається. Характерні етапи цього розвитку визначають цикл взаємодії фахівця і системи.

Уміння - здатність людини виконувати певні дії під час здійснення тієї чи іншої діяльності на основі відповідних знань.

Уміння поділяються за видами:

- **Предметно-практичні** - уміння виконувати дії щодо переміщення об'єктів у просторі, зміни їх форми тощо. Головну роль у регулюванні предметно-практичних дій виконують перцептивні образи, що відображають просторові, фізичні та інші властивості предметів і забезпечують керування робочими рухами відповідно до властивостей об'єкта та завдань діяльності.

- **Предметно-розумові** - уміння щодо виконання операцій з розумовими образами предметів. Ці дії вимагають наявності розвиненої системи уявлень і здатність до розумових дій (наприклад, аналіз, класифікація, узагальнення, порівняння тощо).

- **Знаково-практичні** - уміння щодо виконання операцій зі знаками та знаковими системами. Прикладами цих дій є письмо, прокладання курсу по карті, одержання інформації від пристроїв тощо.

● **Знаково-розумові** - уміння щодо розумового виконання операцій зі знаками та знаковими системами. Наприклад, дії, що є необхідні для виконання логічних та розрахункових операцій. Ці дії дозволяють вирішувати широке коло задач в узагальненому вигляді.

Цикл існування об'єкта діяльності - період, протягом якого існує об'єкт діяльності фахівця від "зародження" (проектування) до його ліквідації.

Період існування об'єкта діяльності розділиться на окремі етапи:

- проектування, протягом якого вирішуються питання щодо конструкції або змісту;
- створення;
- експлуатація, протягом якої об'єкт використовується за призначенням;
- відновлення (ремонт, удосконалення тощо), яке пов'язане з відновленням властивостей, якостей, підвищенням продуктивності, інших ознак;
- утилізація та ліквідація.

Кожний етап існування об'єкта діяльності фахівця має свої ознаки, які визначаються спільністю (за продуктом) типових задач діяльності, пов'язаних безпосередньо з об'єктом, та відмінністю типових задач від задач іншого етапу.

Якість вищої освіти - це сукупність якостей особи з вищою освітою, що відображає її професійну компетентність, ціннісну орієнтацію, соціальну спрямованість і обумовлює здатність задовольняти як особисті духовні і матеріальні потреби, так і потреби суспільства. Якість вищої освіти випускників вищого навчального закладу також відображає здатність:

- задовольняти відповідно до соціальних норм, суспільні вимоги до виконання майбутніх соціально-професійних ролей;
- відповідати за свої соціально важливі рішення;
- задовольняти прагнення соціального статусу та престижу.

Якість освітньої діяльності – сукупність характеристик системи вищої освіти та її складових, яка визначає її здатність задовольняти встановлені і передбачені потреби окремої особи або(та) суспільства.

Якість особистості випускника вищого навчального закладу - цілісна сукупність елементів внутрішньої структури особистості, що визначає зміст соціально значущих і професійно важливих властивостей випускника вищого навчального закладу.

4 Позначення і скорочення

У даному стандарті для формування шифрів застосовуються наступні скорочення назв:

а) видів типових задач діяльності:

- ПФ – професійна,
- СВ – соціально-виробнича,
- СП – соціально-побутова;

б) класів задач діяльності

- С – стереотипна,
- Д – діагностична,
- Е – евристична;

в) видів уміння:

ПП – предметно-практичне уміння,

ПР – предметно-розумове,

ЗП – знаково-практичне,

ЗР – знаково-розумове;

г) рівнів сформованості даного уміння:

О – уміння виконувати дію, спираючись на матеріальні носії інформації щодо неї,

Р – уміння виконувати дію, спираючись на постійний розумовий контроль без допомоги матеріальних носіїв інформації,

Н – уміння виконувати дію автоматично, на рівні навички;

д) здатностей:

З – здатність.

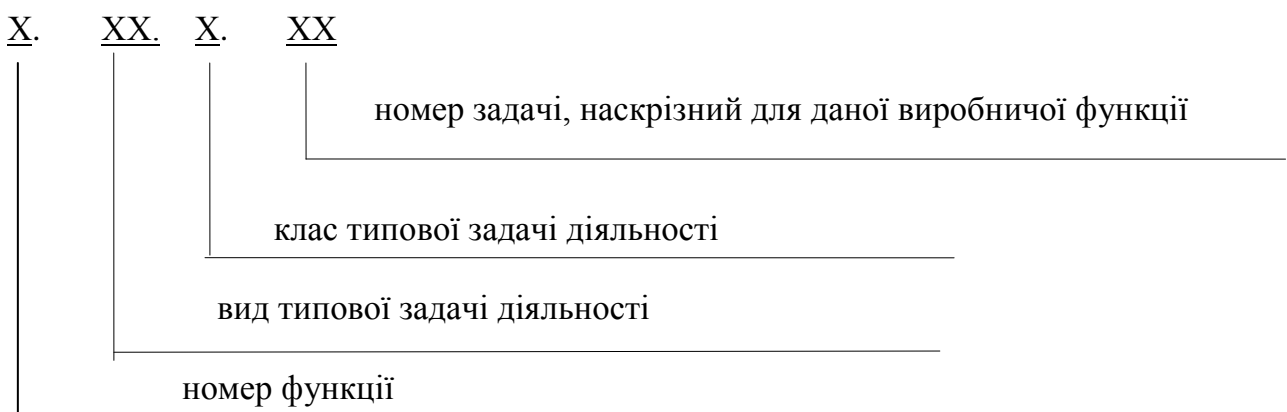
5 Виробничі функції, типові задачі діяльності та уміння щодо вирішення типових задач діяльності

5.1 У відповідності до посад, що може займати випускник вищого навчального закладу, він придатний до виконання виробничих функцій (здійснення певних типів діяльності) та типових для даної функції задач діяльності. Кожній задачі відповідає система умінь щодо вирішення цієї типової задачі діяльності.

5.2 Вищі навчальні заклади повинні забезпечити опанування випускниками системою умінь вирішувати певні типові задачі діяльності при здійсненні певних виробничих функцій, визначених у таблиці додатка А.

Примітка. У таблиці Додатку А у графі 3 і графі 5 наведені шифри типових задач діяльності і умінь, за структурами:

а) шифр типової задачі діяльності

б) шифр уміння

Х. XX. X. XX. XX. X. XX

		номер уміння, наскрізний для даної типової задачі діяльності функції
		рівень сформованості уміння
		вид уміння
шифр типової задачі діяльності		

6 Здатності вирішувати проблеми і задачі соціальної діяльності та уміння, що є відображенням наявності цих здатностей

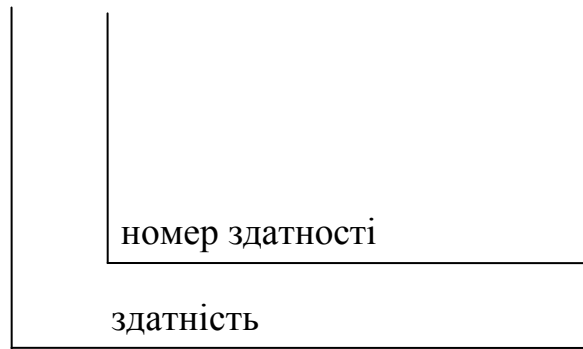
6.1 Загальні вимоги до властивостей і якостей випускника вищого навчального закладу як соціальної особистості подаються у вигляді переліку здатностей вирішувати певні проблеми і задачі соціальної діяльності та системи умінь, що є відображенням наявності цих здатностей.

6.2 Вищі навчальні заклади повинні сформувати випускників як соціальних особистостей, здатних вирішувати певні проблеми і задачі соціальної діяльності, через вироблення умінь, визначених у таблиці Додатку Б.

Примітка. У таблиці Додатку Б у графі 2 і графі 4 шифри здатностей і умінь наведені за структурами:

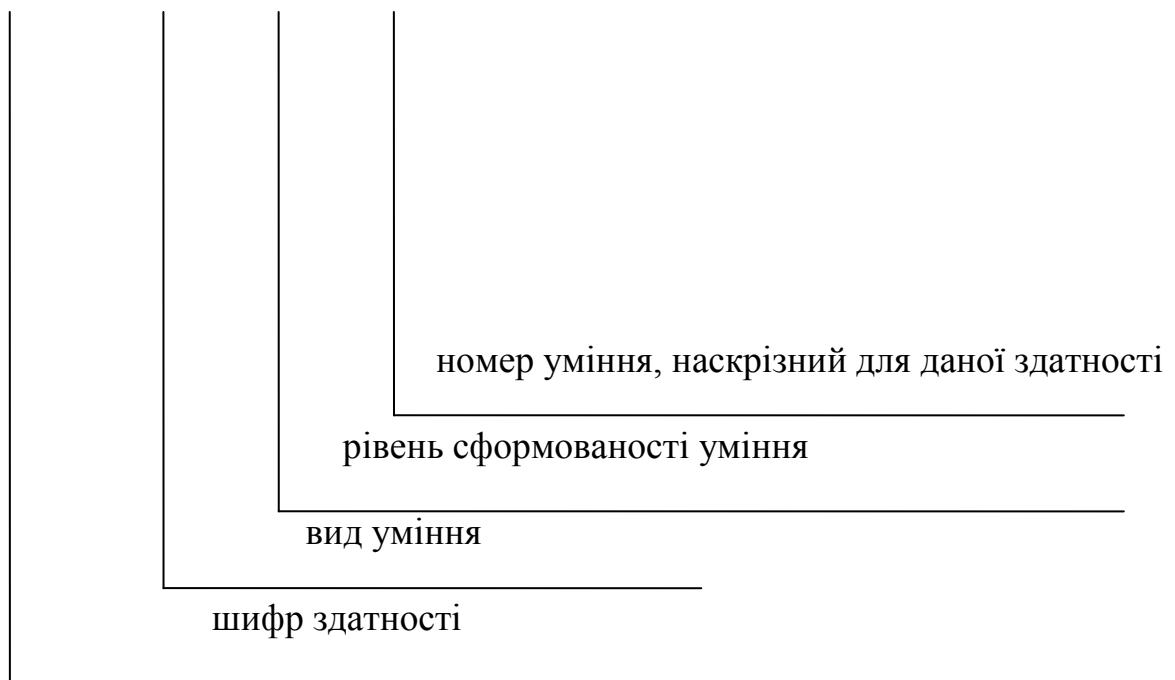
а) шифр здатності

3.   XX

б) шифр уміння

3. XX.   XX.   X.   XX

7 Попередній освітній рівень або (та) освітньо-кваліфікаційний рівень і вимоги до професійного відбору абітурієнтів

7.1 На навчання до вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напрямку підготовки “Фармація” приймаються громадяни України, іноземні громадяни та особи без громадянства, які мають повну загальну середню освіту.

7.2 Вищий навчальний заклад розробляє вимоги до відбору абітурієнтів у вигляді системи знань, умінь і навичок, які ґрунтуються на вимогах стандарту повної загальної середньої освіти.

7.3 Здібності та рівень освіти абітурієнта контролює вищий навчальний заклад при проведенні вступних іспитів відповідно до правил прийому до вищого навчального закладу, що затверджується відповідно до існуючої нормативно-правової бази.

7.4 Вибір профільного іспиту не випадковий, тому що студенти університету вивчають різні розділи хімії протягом п'яти років навчання –це загальна і неорганічна, органічна і аналітична, фізколоїдна і токсикологічна хімії. Знання хімії необхідні і для інших навчальних дисциплін.

7.5 Психофізіологічні та фізичні властивості абітурієнта, які обумовлюють його здатність виконувати програму навчання в вищому навчальному закладі та в майбутньому виконувати роботу провізора.

8 Вимоги до державної атестації осіб, які навчаються у вищих навчальних закладах

8.1 Державна атестація випускників вищих навчальних закладів здійснюється Державною екзаменаційною комісією, яка формується вищим навчальним закладом.

8.2 Нормативною формою державної атестації випускників вищих навчальних закладів є державні іспити, стандартизований тестовий іспит або захист дипломної роботи.

8.3 Державний іспит проводиться у формі державних випускних іспитів або захисту дипломної роботи. Державним іспитом оцінюється якість вирішення типових задач діяльності фахівця в умовах наближених до професійної діяльності. Форма проведення державного іспиту визначається вищим навчальним закладом.

8.4 Процедура оцінювання особистих професійних якостей і здатностей вирішувати проблеми і задачі соціальної діяльності визначається вищим навчальним закладом.

9 Вимоги до системи освіти та професійної підготовки

9.1 Вищі навчальні заклади всіх форм власності, які здійснюють підготовку спеціалістів за спеціальністю 7.110206 “Клінічна фармація” гарантують якість професійної підготовки випускників не нижче рівня, що встановлений освітньо-кваліфікаційною характеристикою.

9.2 Для систематичного контролю ступеню сформованості професійних умінь та навичок використовується поточний, підсумковий контроль та державна атестація, що проводяться відповідно до нормативних вимог Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства освіти і науки України.

9.3 Навчальний заклад позбавляється ліцензії на підготовку фахівців, якщо показники його діяльності за результатами атестації не відповідають державним вимогам.

9.4 Перегляд та зміни галузевих стандартів вищої освіти (освітньо-кваліфікаційної характеристики, освітньо-професійної програми підготовки та засобів діагностики якості вищої освіти), що обумовлені необхідністю відображення досягнень науки і надбань практики медичних знань, здійснюються згідно Закону України “Про вищу освіту” та постанов Кабінету Міністрів України.

Додаток А (обов'язковий)

Виробничі функції, типові задачі діяльності та уміння, якими повинен володіти випускник вищого фармацевтичного закладу за спеціальністю 7.110206 “Клінічна фармація” напряму підготовки 1102 “Фармація”.

Зміст виробничої функції	Назва типової задачі діяльності	Шифр типової задачі діяльності	Зміст уміння	Шифр уміння
1	2	3	4	5
Проектувальна	Проведення товарознавчої експертизи лікарських засобів	1.ПФ.Д.01	Враховуючи вимоги нормативної документації, використовуючи спеціальну медичну та фармакологічну літературу: -визначати товарні групи з асортименту наявних препаратів та іншої фармацевтичної продукції за їх функціональними ознаками, маркуванням тощо;	1.ПФ.Д.01.ПР.О.01.
			-за допомогою міжнародної, торгової, хімічної назви щодо їх віднесення до певної фармакологічної та фармакотерапевтичної групи лікарських препаратів, ідентифікувати ліки відповідно списку 1а, 1б та нові лікарські препарати;	1.ПФ.Д.01.ПР.О.02.01-279; 01-204
			-розподіляти лікарські препарати відповідно спискам 1б на групи за напрямками фармакотерапевтичного втручання (етіологічні, патогенетичні, симптоматичні, замісні та інші) для забезпечення сучасних схем терапії;	1.ПФ.Д.01.ПР.О.03.01-204
			-користуючись переліком зареєстрованих лікарських засобів, фармакологічними довідниками тощо, за результатами порівняльної характеристики визначати аналоги вітчизняних та закордонних ліків.	1.ПФ.Д.01.ПР.О.04.
	Проведення товарознавчої експертизи лікарської рослинної сировини	1.ПФ.Д.02	Згідно вимог аналітично-нормативної документації: -ідентифікувати лікарську рослинну сировину відповідно списку 2 за морфологічними ознаками у свіжому та висушеному вигляді; -з метою отримання офіційної лікарської рослинної сировини, розпізнавати домішки ботанічно близьких рослин за морфологічними ознаками.	1.ПФ.Д.02.ПР.О.01.01-231 1.ПФ.Д.02.ПР.О.02.

1	2	3	4	5
	Визначення термінів і умов зберігання лікарських засобів з урахуванням морфологічних ознак лікарської рослинної сировини	1.ПФ.Д.03	<p>Грунтуючись на знаннях фізико-хімічних властивостей лікарських препаратів:</p> <p>-відповідно списку 1 визначати умови та терміни зберігання їх у фармацевтичних закладах;</p> <p>-враховуючи фізико-хімічні, технологічні властивості лікарських і допоміжних речовин та керуючись інструкціями, наказами, іншою документацією, визначати вплив таро-пакувальних матеріалів на стабільність лікарських форм;</p> <p>-визначати відповідні терміни і способи заготівлі, сушіння і зберігання лікарської рослинної сировини відповідно списку 2, залежно від хімічного складу та динаміки накопичення біологічно активних речовин в лікарській рослинній сировині.</p>	<p>1.ПФ.Д.03.ПР.О.01.</p> <p>1.ПФ.Д.03.ПР.О.02.</p> <p>1.ПФ.Д.03.ПР.О.03.01-231</p>
	Маркетинг лікарських препаратів	1.ПФ.Д.04	<ul style="list-style-type: none"> Використовуючи дані статистичної, відомчої інформації: <p>-здійснювати сегментування ринку за демографічними, психографічними та ін. характеристиками, захворюваністю, профілем надання лікарської та медичної допомоги;</p> <p>-аналізувати наявність лікарських засобів на конкретному сегменті ринку за асортиментною, ціновою характеристиками, за підприємствами-виробниками, визначати їх конкурентоспроможність, оформляти зведені аналітичні таблиці;</p> <p>-визначати асортимент найбільш необхідних лікарських препаратів та медичних засобів для певних груп населення на підставі аналізу даних щодо регіональної захворюваності</p> <p>-Використовуючи дані товарного асортименту лікарських препаратів та номенклатури фармацевтичного товару, а також інформаційно-пошукові системи та відповідні технічні засоби, аналізувати прайслисти та інші джерела маркетингової інформації фірм і підприємств-виробників лікарських засобів з метою визначення асортиментно-цінових характеристик продукції, що пропонується;</p> <p>-На основі методів анкетування, опитування, інтерв'ювання споживачів з оформленням їх зведених результатів для прийняття управлінських рішень, проводити маркетингові дослідження окремих лікарських засобів та їх фармакотерапевтичних груп;</p> <p>-Згідно з перевагами споживачів та положенням конкурентів на ринку на основі даних експертної оцінки, проводити позиціонування лікарських препаратів</p>	<p>1.ПФ.Д.04.ПР.О.01.</p> <p>1.ПФ.Д.04.ПР.Р.02.</p> <p>1.ПФ.Д.04.ПР.Р.03.</p> <p>1.ПФ.Д.04.ПР.О.04.</p> <p>1.ПФ.Д.04.ПР.О.05.</p> <p>1.ПФ.Д.04.ПР.Р.06.</p>

1	2	3	4	5
			-вивчати та аналізувати вимоги та мотивації споживачів лікарських засобів та виробів медичного призначення, використовуючи анкетування та опитування їх з метою визначення переліку пропозицій для фармацевтичного підприємства щодо зміни асортиментної політики.	1.ПФ.Д.04.ПР.О.07.
	Визначення потреб лікарських засобів	1.ПФ.Д.05	<p>Використовуючи банк даних маркетингової інформації та автоматизовані інформаційно-маркетингові системи:</p> <p>-складати прогнози закупівлі лікарських засобів різних фармакотерапевтичних груп відповідно до тенденцій етапу їх життєвого циклу, залишків у вигляді переліку лікарських засобів;</p> <p>-на основі знань відповідних методик та статистичної, відомчої інформації визначати та розраховувати: потребу у лікарських препаратах різних фармакотерапевтичних груп і асортиментних позицій на фармацевтичному ринку;</p> <p>-визначати та застосовувати ефективні канали товаропросування фармацевтичної продукції в залежності від економічної ситуації на ринку виробників, фірм-посередників, постачальників;</p> <p>-відстежувати товаропросування, визначати проблемний препарат та здійснювати заходи стимулювання збуту, використовуючи банк даних маркетингової інформації;</p> <p>аналізувати причини зниження продажу лікарських препаратів та виробів медичного призначення з урахуванням даних про наявність на фармацевтичному ринку конкурентної продукції, захворюваності населення, рівня лікувально-профілактичної допомоги, сезонності тощо та оформляти звіт.</p>	<p>1.ПФ.Д.05.ПР.О.01.</p> <p>1.ПФ.Д.05.ПР.О.02.</p> <p>1.ПФ.Д.05.ПР.О.03</p> <p>1.ПФ.Д.05.ПР.О.04</p> <p>1.ПФ.Д.05.ПР.О.05</p>
	Визначення кількісних характеристик фармацевтичного ринку	1.ПФ.Д.06	<p>Використовуючи банк даних маркетингової інформації:</p> <p>-визначати структуру та перевагу конкурентів, аналізувати їх асортиментну, товарну, цінову, збутову політику для визначення рівня конкурентоспроможності фармацевтичного закладу чи підприємства;</p> <p>-проводити аналіз цінової політики суб'єктів фармацевтичного ринку за фармакотерапевтичними групами, асортиментними позиціями, виробником та узагальнювати у вигляді аналітичного звіту;</p> <p>-визначати та аналізувати порівняльні характеристики збуту окремих груп та найменувань лікарських засобів та оформляти аналітичні звіти на основі даних про їх реалізацію;</p>	<p>1.ПФ.Д.06.ПР.О.01.</p> <p>1.ПФ.Д.06.ПР.О.02.</p> <p>1.ПФ.Д.06.ПР.О.03.</p>

1	2	3	4	5
			-розраховувати місткість ринку лікарських препаратів за економічними показниками (обсяг виробництва, товарні запаси, показники експорту та імпорту) для конкретного його сегменту;	1.ПФ.Д.06.ПР.О.04.
			-проводити попередню експертизу договорів купівлі-продажу, контрактів з позицій умов постачання (обсяг партії товару, ціна, умови розрахунків: передплата, відстрочка платежу, знижки тощо) з оформленням висновків експертизи.	1.ПФ.Д.06.ПР.О.05.
	Аналіз рецептів, виписаних лікарями	1.ПФ.Д.07	Згідно порядку встановленого наказом МОЗ України: -визначати у пропису та усувати несумісності лікарських речовин та лікарської рослинної сировини: -фізичну, хімічну та фізико-хімічну відповідно списку 1а; -фармакологічну відповідно списку 1б	1.ПФ.Д.07.ПР.О.01.01-279; 01-204
			-перевіряти і, якщо необхідно, виправляти разові, добові і курсові дози отруйних, наркотичних, сильнодіючих речовин та норми відпуску наркотичних і прирівнених до них речовин, враховуючи індивідуальні особливості людини (вік, маса тіла та ін.).	1.ПФ.Д.07.ПР.О.02.
	Біофармацевтичне обґрунтування використання лікарських засобів	1.ПФ.Д.08	Враховуючи особливості конструкції та технології виготовлення з урахуванням даних біофармацевтичної літератури: -класифікувати традиційні та нові сучасні лікарські форми та відносити їх до певних біофармацевтичних груп;	1.ПФ.Д.08.ПР.О.01
			- подавати порівняльну характеристику та визначати особливості і переваги різноманітних лікарських форм;	1.ПФ.Д.08.ПР.О.02
			-з урахуванням даних анамнезу та клініко-лабораторного обстеження хворого визначати фізіологічні фактори, які впливають на процеси всмоктування, метаболізму та виведення лікарського засобу;	1.ПФ.Д.08. ПР.О.03
			-визначати фармацевтичні фактори, які впливають на фармакологічні та токсикодинамічні властивості лікарського засобу, опираючись на належну йому технологічну документацію;	1.ПФ.Д.08.ПР.О.04
			-проводити порівняльну характеристику терапевтичної дії в залежності від шляху введення та лікарської форми препарату;	1.ПФ.Д.08.ПР.О.05
			-обґрунтовувати оптимальну лікарську форму для певних категорій хворих з урахуванням фізико-хімічних та фармакологічних властивостей лікарського засобу	1.ПФ.Д.08.ПР.Р.06

1	2	3	4	5
	Забезпечення ефективної фармако-терапії	1.ПФ.Д.09	<p>Використовуючи спеціальну медичну та фармакологічну літературу для забезпечення сучасних схем терапії:</p> <ul style="list-style-type: none"> -розподіляти лікарські препарати на групи за напрямками фармакотерапевтичного втручання (етіологічні, патогенетичні, симптоматичні, замісні та інші); -визначати взаємозв'язок фізико-хімічних властивостей препаратів з фармакокінетичними та фармакологічними параметрами лікарських засобів (біодоступність, шлях введення, можливість проникнення крізь гісто-гематичні бар'єри тощо), для вибору оптимального шляху і способу його введення; -враховуючи фармакологічні властивості ліків та особливості клінічної патології, визначати основні види можливої взаємодії (фізичної, хімічної, фармакологічної, фармакодинамічної) лікарських препаратів для оптимізації комбінованої терапії; -визначати переваги та недоліки тієї чи іншої лікарської форми конкретних лікарських препаратів різних фармакологічних груп з урахуванням біофармацевтичних, фармакокінетичних та фармакологічних особливостей лікарського засобу, а також анатомо-фізіологічних особливостей хворого (вік, стать, фізичний стан та ін.). 	<p>1.ПФ.Д.09.ПР.О.01</p> <p>1.ПФ.Д.09.ПР.Р.02</p> <p>1.ПФ.Д.09.ПР.Р.03</p> <p>1.ПФ.Д.09.ПР.Р.04</p>
	Забезпечення індивідуальної фармако-терапії	1.ПФ.Д.10	<p>Грунтуючись на досягненнях сучасної медичної та фармацевтичної науки з використанням нормативної документації на підставі даних фізикального обстеження для підвищення ефективності і зниження ризику негативних наслідків фармако-терапії:</p> <ul style="list-style-type: none"> -визначати індивідуальні особливості хворого (вікові, статеві, анатомо-фізіологічні, генетичні), що можуть вплинути на фармакодинаміку та фармакокінетику ліків; -розраховувати разові, добові та курсові дози лікарських препаратів враховуючи індивідуальні особливості людини (вік, стать, маса тіла, важкість захворювання, суміжна патологія та ін.); -на підставі результатів попередньої проби або клінічних проявів визначати ознаки індивідуальної реакції хворого на лікарські препарати та прояви побічної дії при проведенні моно- і комбінованої лікарської терапії для своєчасного виявлення небажаних ефектів; -визначати можливість небажаного впливу лікарських препаратів різних фармакологічних груп на перебіг вагітності, лактації на підставі даних про фармако-, токсикодинаміку та фармакокінетику лікарських засобів, у тому числі за допомогою довідкової літератури та надавати рекомендації по його запобіганню; 	<p>1.ПФ.Д.10.ПП.Р.01</p> <p>1.ПФ.Д.10.ПП.О.02</p> <p>1.ПФ.Д.10.ПП.Р.03</p> <p>1.ПФ.Д.10.ПО.О.04</p>

1	2	3	4	5
			-збирати лікарський анамнез, проводити ретроспективний та перспективний аналіз реакції людини на лікарські засоби;	1.ПФ.Д.10.ППР.05
			-на основі анатомо-фізіологічних особливостей людини, фармакологічних та хронофармакологічних властивостей лікарських препаратів та лікарських форм визначати оптимальний режим введення ліків (час, кратність, тривалість);	1.ПФ.Д.10.ППР.06
	Забезпечення безпечної фармако-терапії та фармакопревентивних заходів	1.ПФ.Д.11	Враховуючи вимоги нормативної документації, використовуючи спеціальну медичну та фармакологічну літературу: -визначати можливий вплив їжі на фармакокінетичні та фармакологічні властивості лікарських засобів (час та кількість всмоктування, тривалість дії, шлях виведення, можливість прояву небажаної дії та ін.) для підвищення безпечності та зменшення побічних ефектів;	1.ПФ.Д.11.ПРО.01
-на основі фармакологічних і токсикологічних властивостей лікарських засобів визначати можливі негативні ефекти ліків (прояви алергії, гематотоксична і гепатотоксична дія, виникнення пристрасті та пристрасті тощо) для проведення заходів щодо їх запобігання;			1.ПФ.Д.11.ПРО.02	
-враховуючи особливості фізіологічного стану (вагітність, лактація, фізичне та психічне навантаження та ін.), прогнозувати можливі ускладнення фармако-терапії;			1.ПФ.Д.11.ПРО.03	
-з урахуванням фармако- та токсикодинаміки ліків проводити профілактичні заходи щодо профілактики небажаних ефектів лікарських засобів у певних категорій пацієнтів;			1.ПФ.Д.11.ПРО.04	
-визначати можливі прояви небажаної дії ліків серед скарг хворого на свій стан здоров'я враховуючи фармакологічні властивості ліків;			1.ПФ.Д.11.ПРО.05	
-Реєструвати у відповідній документації усі випадки та прояви побічної дії лікарських препаратів, нерационального застосування ліків, проводити їх аналіз та доводити цю інформацію до лікарів і відповідних державних фармацевтичних та інформаційних структур МОЗ України у вигляді негайних повідомлень.			1.ПФ.Д.11.ПРО.06	
			Удосконалення технології ліків та розробка аналітично-нормативної документації	1.ПФ.Д.12
-проводити підбір допоміжних речовин (стабілізаторів, емульгаторів, пролонгаторів, мазевих та супозиторних основ, наповнювачів для таблеток тощо) для приготування та подовження строків придатності лікарських форм на основі біофармацевтичних досліджень;	1.ПФ.Д.12.ПР.О.02			

1	2	3	4	5
			<p>-обирати моделі експериментальних досліджень різноманітних лікарських форм для наукового обґрунтування технології виробництва лікарських препаратів;</p> <p>-розробляти та переглядати фармакопейні статті та стандарти підприємства на нові та існуючі лікарські препарати з урахуванням фізико-хімічних властивостей компонентів;</p> <p>-розробляти технологічні регламенти виробництва окремих лікарських засобів малими серіями за часто повторюваними прописами, враховуючи фізико-хімічні властивості інгредієнтів, наявне обладнання, приміщення та інші чинники;</p>	<p>1.ПФ.Д.12.ПР.О.03.</p> <p>1.ПФ.Д.12.ПР.О.05.</p> <p>1.ПФ.Д.12.ПР.О.06.</p>
	Визначення механізму дії лікарського засобу	1.ПФ.Д.13	<p>Грунтуючись на знаннях хімічної будови та фізико-хімічних властивостей лікарських препаратів, використовуючи літературні дані:</p> <p>-прогнозувати фармакологічну активність лікарських речовин органічного та неорганічного ряду та визначати залежність від хімічної будови та фізико-хімічних властивостей;</p> <p>-визначати можливість взаємодії лікарської речовини з тим чи іншим рецептором та міцність зв'язку у залежності від хімічних та електронних характеристик молекули;</p> <p>-визначати можливість та тип проникнення (транспорт) лікарського засобу крізь певні мембрани, враховуючи їх ліпофільність, розмір молекули та інші параметри;</p> <p>-визначати коефіцієнт розподілу лікарського засобу, використовуючи експериментальні фізико-хімічні методи та математичні розрахунки;</p> <p>-враховувати вибіркковість розподілу та дії лікарських речовин у залежності від шляху введення, хімічної будови та ізотопного складу;</p> <p>-визначати можливість депонування хімічних лікарських речовин у квітлинах в залежності від хімічних та фізико-хімічних властивостей;</p> <p>-визначати можливість хімічної та фізико-хімічної несумісності різних класів лікарських засобів в залежності від їх хімічних властивостей;</p> <p>-призначати антидоти при отруєннях, викликаних хімічними агентами, використовуючи реакції нейтралізації, осадження та комплексоутворення.</p>	<p>1.ПФ.Д.13.ППР.01</p> <p>1.ПФ.Д.13.ППР.02</p> <p>1.ПФ.Д.13.ППР.03</p> <p>1.ПФ.Д.13.ППО.04</p> <p>1.ПФ.Д.13.ППР.05</p> <p>1.ПФ.Д.13.06</p> <p>1.ПФ.Д.13.ППО.07</p> <p>1.ПФ.Д.13.ППО.08</p>
	Визначення механізму метаболізму лікарських засобів	1.ПФ.Д.14	<p>Базуючись на літературних даних та основних хімічних процесах, які відбуваються в організмі:</p> <p>-визначати можливі метаболіти лікарського засобу в залежності від хімічних властивостей лікарської речовини, шляху введення та фізіологічних параметрів організму;</p>	1.ПФ.Д.14.ППО.01

1	2	3	4	5
			-визначати антиметаболіти лікарських засобів у залежності від їх хімічної будови та фізико-хімічних властивостей.	1.ПФ.Д.14.ППО.02
	Виділення різноманітних отруг із біологічних об'єктів	1.ПФ.Д.15	З урахуванням розподілу отрути в організмі, метаболізму, інших факторів: -вибирати біологічні об'єкти аналізу та давати оцінку отриманим результатам, використовуючи фізико-хімічні та фармакологічні особливості отруйних речовин.	1.ПФ.Д.15.ПР.О.01.
	Розробка нових лікарських засобів з урахуванням хімічної будови молекули	1.ПФ.Д.16	Базуючись на основних методах синтезу та враховуючи літературні дані:	
-планувати схеми цілеспрямованого синтезу лікарських засобів різних фармакологічних груп;			1.ПФ.Д.16.ППР.01	
-синтезувати аналоги існуючих лікарських засобів, використовуючи реакції циклізації, амідування, етерифікації, соле- та комплексоутворення та інші;			1.ПФ.Д.16.ППР.02	
-розробляти "проліки" існуючих лікарських засобів для зниження токсичності, зменшення побічних ефектів тощо;			1.ПФ.Д.16.ППР.03	
-розробляти пролонговані лікарські засоби в залежності від фізико-хімічних властивостей лікарських та допоміжних речовин;			1.ПФ.Д.16.ППР.04	
-визначати можливий механізм дії лікарських засобів в залежності від хімічної будови та фізико-хімічних властивостей лікарських та допоміжних речовин;			1.ПФ.Д.16.ППР.05	
-визначати вплив на біологічну активність та фармакокінетичні параметри оптичної ізомерії та конформації у залежності від фармакологічної групи;			1.ПФ.Д.16.ППР.06	
-визначати типи хімічних реакцій лікарського засобу, що можуть приводити до виникнення мутацій, канцерогенності та інш.;			1.ПФ.Д.16.ППР.07	
-проводити кореляційний аналіз залежності фармакологічної дії від хімічних властивостей та фізико-хімічних параметрів молекули лікарської речовини.			1.ПФ.Д.16.ППР.08	
Виконавська	Прийом рецептів від населення та здійснення відпуску виготовлених лікарських форм і готових лікарських засобів	2.ПФ.Д.01	Згідно наказів МОЗ України: -читати і аналізувати рецепт на правильність виписування та відповідність рецептурного бланку; і	2.ПФ.Д.01.ПП.О.01.
			-розраховувати кількість лікарських та допоміжних речовин пропису, загальний об'єм або масу лікарського препарату;	2.ПФ.Д.01.ПП.О.02.
			-протаксувати рецепт за допомогою преїскурантів та тарифів, враховуючи особливості виду лікарської форми, для визначення кінцевої вартості ліків;	2.ПФ.Д.01.ПП.О.03.

1	2	3	4	5
			-зареєструвати рецепт у відповідних журналах, що визначені нормативною документацією;	2.ПФ.Д.01.ПП.О.04.
			-здійснювати контроль при відпуску лікарського препарату на відповідність складу та технологічного порядку, правильність оформлення до відпуску;	2.ПФ.Д.01.ПП.О.05.
			-проводити вилучення та утилізацію невірної виготовлених та своєчасно неотриманих хворими лікарських форм з наступним складанням акту.	2.ПФ.Д.01.ПП.О.06.
	Заготівля дикорослої лікарської сировини і приймання її від населення	2.ПФ.Д.02	Згідно з вимогами нормативно-технічної документації та аналітично-нормативної документації: -проводити відповідно списку 2 заготівлю, первинну обробку і сушіння коренів, кореневищ, трав, квіток, листя, плодів, насіння відповідними методами, використовуючи сучасне обладнання з метою отримання лікарської рослинної сировини відповідно з планами її заготівлі;	2.ПФ.Д.02.ПП.О.01.01-231
			-приводити нестандартну лікарську рослинну сировину до стандартного стану за допомогою необхідних технологічних операцій, використовуючи відповідне обладнання.	2.ПФ.Д.02.ПП.О.02.
	Виготовлення лікарських форм аптечного виробництва	2.ПФ.Д.03	Згідно вимог аналітично-нормативної документації, використовуючи необхідне обладнання: -з метою вибору найбільш оптимальної технології класифікувати та характеризувати лікарські форми за типами дисперсних систем, способом вживання, місцем призначення, агрегатним станом, враховуючи фізико-хімічні властивості діючих та допоміжних речовин;	2.ПФ.Д.03.ПП.О.01.
			-визначати технологічні та фізико-хімічні властивості порошоків та гранулятів, які впливають на технологію виготовлення твердих лікарських форм;	2.ПФ.Д.03.ПП.О.02.
			-особисто відважувати точні кількості отруйних, наркотичних та прирівнених до них речовин з метою запобігання помилок при виготовленні лікарських засобів;	2.ПФ.Д.03.ПП.О.03.
			-відважувати, відмірювати та дозувати різноманітні лікарські засоби за масою та об'ємом згідно з прописом;	2.ПФ.Д.03.ПП.О.04.
			-отримувати воду для ін'єкцій, демінералізовану та очищену;	2.ПФ.Д.03.ПП.О.05.
			-готувати екстрагенти необхідної концентрації, користуючись різними розрахунковими методами;	2.ПФ.Д.03.ПП.О.06.
			-проводити підготовку та випробування ампул і флаконів для ін'єкційних розчинів;	2.ПФ.Д.03.ПП.О.07.

1	2	3	4	5
			-стабілізувати фармацевтичні препарати, враховуючи біологічні, фізико-хімічні, технологічні властивості діючих і допоміжних речовин (список 1) , використовуючи необхідні реактиви;	2.ПФ.Д.03.ПП.О.08.01-279; 01-204
			-готувати різноманітні лікарські форми та внутрішньоаптечні заготовки (список 3) з лікарських і допоміжних речовин: <ul style="list-style-type: none"> - тверді; - рідкі; - екстракційні; - м'які; - асептично виготовлювані; - внутрішньо-аптечні заготовки; - гомеопатичні та ветеринарні; - аерозольні; - біотехнологічні; ▪ нові лікарські форми 	2.ПФ.Д.03.ПП.О.09.01-218
			-здійснювати стерилізацію лікарських форм (список 3, № 44-47) враховуючи фізико-хімічні властивості та стабільність лікарських речовин;	2.ПФ.Д.03.ПП.О.10.
			-оформляти до відпуску виготовлені лікарські препарати з отруйними, наркотичними та прирівненими до них речовинами;	2.ПФ.Д.03.ПП.О.11.
			-оформляти паспорти письмового контролю на всі виготовлені лікарські препарати з метою перевірки дотримання вимог технології та точності дозування лікарських засобів.	2.ПФ.Д.03.ПП.О.12.
	Вилучення отрут з організму людини та біологічних об'єктів	2.ПФ.Д.04	Виділяти за допомогою відповідного обладнання та існуючих інструкцій:	2.ПФ.Д.04.ПП.О.01.
			-леткі отрути з біологічного матеріалу різними методами;	2.ПФ.Д.04.ПП.О.02.
			-металеві отрути з біологічних об'єктів із застосуванням загальних та часткових методів мінералізації;	2.ПФ.Д.04.ПП.О.03.
			-лікарські отрути» та їх метаболіти з біологічного матеріалу (ізолювати, очищати, концентрувати);	2.ПФ.Д.04.ПП.О.04.
			-отрутохімікати з об'єктів біологічного походження, використовуючи оптимальні методи очищення виділених речовин.	2.ПФ.Д.04.ПП.О.05.

1	2	3	4	5
	Здійснення контролю якості готової продукції	2.ПФ.Д.05	<p>Згідно з наказами МОЗ України: -здійснювати види контролю індивідуально виготовлених лікарських форм та реєструвати їх результати у відповідних журналах: -письмовий; -опитувальний; -органолептичний; -фізичний контроль; -хімічний; -контроль при відпуску</p> <p>-складати аналітичні паспорти якості, враховуючи результати проведеного контролю.</p>	2.ПФ.Д.05.ПП.О.01. 2.ПФ.Д.05.ПП.О.02.
	Визначення основних показників лікарських речовин	2.ПФ.Д.06	<p>Використовуючи необхідне обладнання та вимоги аналітично-нормативної документації: -визначати наявність сторонніх речовин (домішок) у сировині, матеріалах та готовій продукції; -визначати основні фізичні характеристики лікарських речовин (температуру топлення, температуру кипіння і температуру застигання) фізико-хімічними методами на необхідному; -визначати основні показники готових лікарських засобів отриманих з лікарських та допоміжних речовин, візуальними та інструментальними методами: -прозорість; -забарвленість; -рН; -показник заломлення; кут обертання та густину ін'єкційних розчинів, -визначати фізичними та фізико-хімічними методами використовуючи необхідне обладнання: -показники якості парентеральних лікарських форм; -показники якості твердих лікарських форм; -показники якості м'яких лікарських форм; -показники якості аерозолів. -проводити контроль води очищеної, для ін'єкцій, отриманої з питної води, за допомогою необхідного обладнання хімічними та інструментальними методами, а також інших розчинників;</p>	2.ПФ.Д.06.ПП.О.01. 2.ПФ.Д.06.ПП.О.02. 2.ПФ.Д.06.ПП.О.03. 2.ПФ.Д.06.ПП.О.04. 2.ПФ.Д.06.ПП.О.05. 2.ПФ.Д.06.ПП.О.06. 2.ПФ.Д.06.ПП.О.07. 2.ПФ.Д.06.ПП.О.08.

1	2	3	4	5
			-визначати концентрацію спирту у водно-спиртових розчинах, користуючись різними розрахунковими методами, приладами;	2.ПФ.Д.06.ПП.О.09.
			-визначати основні показники скла ампул, капсул і флаконів, використовуючи необхідні прилади і обладнання.	2.ПФ.Д.06.ПП.О.10.
	Здійснення постійного контролю технологічного процесу виробництва	2.ПФ.Д.07	Згідно з вимогами аналітично-нормативної документації: -відбирати проби та зразки лікарських речовин, лікарської рослинної сировини, допоміжних матеріалів, напівфабрикатів для аналізу у тому числі на апірогенність та бактеріологічний аналіз;	2.ПФ.Д.07.ПП.О.01.
-відбирати проби для виконання аналізу стічних вод, газових викидів до атмосферного повітря рідких та твердих відходів на вміст шкідливих речовин і та оформляти результати аналізу, вести їх облік та складати карту перевищень ГДК;			2.ПФ.Д.07.ПП.О.02.	
-оформляти відповідний паспорт якості здійснювати вибіркового серійний контроль готової продукції на відповідність її якості аналітичній документації з метою запобігання браку;			2.ПФ.Д.07.ПП.О.03.	
-здійснювати арбітражний контроль виготовленої продукції у разі пред'явлення претензій.			2.ПФ.Д.07.ПП.О.04.	
	Здійснення якісного та кількісного хімічного контролю	2.ПФ.Д.08	Згідно з вимогами аналітично-нормативної документації: -визначати катіони і аніони діючих речовин неорганічної природи відповідно списку 1а у сировині, матеріалах, напівпродуктах готової продукції хімічними методами;	2.ПФ.Д.08.ПП.О.01.01-279
-визначати функціональні групи діючих речовин органічної природи відповідно списку 1а у сировині, матеріалах, напівпродуктах, готовій продукції;			2.ПФ.Д.08.ПП.О.02.01-279	
-готувати титровані, робочі розчини і розчини індикаторів з хімічних реактивів та встановлювати процентну концентрацію і молярність титриметричними та фізико-хімічними методами;			2.ПФ.Д.08.ПП.О.03.01-279; 01-204	
-визначати кількісний вміст діючих речовин відповідно списку 1 у сировині, напівпродуктах, та готовій продукції та отрут, виділених із біологічного матеріалу за допомогою хімічних методів;			2.ПФ.Д.08.ПП.О.04.	
-проводити статистичну обробку результатів кількісного аналізу та реєструвати результати у відповідних журналах обліку;			2.ПФ.Д.08.ПП.О.05.	
-проводити ідентифікацію, визначення домішок та кількісного вмісту лікарських речовин, біологічно активних речовин лікарських рослин та отрут, виділених із біологічного матеріалу, використовуючи фізико-хімічні методи:			2.ПФ.Д.08.ПП.О.06.	

1	2	3	4	5
			тонкошарову хроматографію;	2.ПФ.Д.08.ПП.О.07.
			поляриметрию;	2.ПФ.Д.08.ПП.О.08.
			рефрактометрию;	2.ПФ.Д.08.ПП.О.09.
			спектрофотометрію у видимій, ультрафіолетовій та інфрачервоній ділянках спектру;	2.ПФ.Д.08.ПП.О.10.
			-спектроскопію ПМР;	2.ПФ.Д.08.ПП.О.11.
			фотоелектроколориметрію;	2.ПФ.Д.08.ПП.О.12.
			-високоєфективну рідинну хроматографію;	2.ПФ.Д.08.ПП.О.13.
			-газову хроматографію;	2.ПФ.Д.08.ПП.О.14.
			-флюорометрію.	2.ПФ.Д.08.ПП.О.15.
			-проводити якісний та кількісний експрес-аналіз діючих речовин, які входять до складу лікарських форм, а також біологічних рідин при діагностиці гострих отруєнь за допомогою необхідного обладнання (рефрактометр, поляриметр та ін.).	2.ПФ.Д.08.ПП.О.16.
	Аналіз лікарської рослинної сировини та лікарських засобів рослинного походження	2.ПФ.Д.09	Згідно з вимогами аналітично-нормативної документації: -визначати тотожність лікарської рослинної сировини різних морфологічних груп за зовнішніми ознаками у цільному, різаному та порожкованому вигляді, а також у вигляді брикетів, таблеток та ін за допомогою визначника;	2.ПФ.Д.09.ПП.О.01.
		-виявляти з метою її ідентифікації макроскопічним методом морфологічні ознаки: -лікарської сировини тваринного походження та природних продуктів; -лікарської рослинної сировини. -виявляти анатомічні ознаки лікарської рослинної сировини мікроскопічним методом на відповідному обладнанні з метою її ідентифікації;	2.ПФ.Д.09.ПП.О.02.	
		-визначати та розраховувати за допомогою необхідного обладнання: - вміст води; - золи; - екстрактивних речовин в лікарській рослинній сировині; ступінь зараженості шкідниками лікарської рослинної сировини;	2.ПФ.Д.09.ПП.О.03.	

1	2	3	4	5
			<p>-виявляти, використовуючи мікрохімічні та гістохімічні реакції, окремі групи біологічно активних речовин, які містяться у лікарській рослинній сировині (полісахариди, ліпіди, вітаміни, ферменти, глікозиди, фенольні сполуки, антраценпохідні, флавоноїди, кумарини, таніди, терпеноїди, іридоїди, ефірні олії, сапоніни, кардіостероїди, алкалоїди);</p> <p>-визначати морфологічні, анатомічні ознаки окремих компонентів, а також числові показники офіційних лікарських зборів методами макро-, мікроскопічного та фармакогностичного аналізу на відповідному обладнанні;</p> <p>-використовуючи відповідне обладнання та вимоги аналітично-нормативної документації, визначати хімічними методами:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кислотне, ефірне число та ефірне число після ацетилювання для ефірних олій; - кислотне, ефірне, перекисне, йодне число та число омилення для жирних олій , - наявність домішок спирту, - наявність домішок жирних та мінеральних олій у ефірних оліях; - альдегідів, перекисних сполук, воску та стеринів у жирних оліях, вилучених з лікарської рослинної сировини. 	<p>2.ПФ.Д.09.ПП.О.04.</p> <p>2.ПФ.Д.09.ПП.О.05.</p> <p>2.ПФ.Д.09.ПП.О.06.</p> <p>2.ПФ.Д.09.ПП.О.07.</p> <p>2.ПФ.Д.09.ПП.О.08.</p> <p>2.ПФ.Д.09.ПП.О.09.</p> <p>2.ПФ.Д.09.ПП.О.10.</p>
	Контроль терміну придатності ліків	2.ПФ.Д.10	<p>Використовуючи необхідні матеріали та обладнання згідно вимог аналітично-нормативної документації:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначати стабільність лікарських засобів та виробів медичного призначення при зберіганні протягом встановлених строків придатності; ▪ перевіряти ліки, у яких скінчився строк придатності на можливість подовження строку їх подальшого застосування у медичній практиці, оформляти відповідний паспорт якості. 	<p>2.ПФ.Д.10.ПП.О.01.</p> <p>2.ПФ.Д.10.ПП.О.02.</p>
	Формування наборів лікарських препаратів	2.ПФ.Д.11	<p>З урахуванням конкретної мети призначення або клінічної патології, існуючих інструкцій та нормативних актів:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ формувати набори лікарських препаратів за індивідуальним призначенням (аптечка матері та дитини, «домашня аптечка», аптечка автомобіліста та інші). 	2.ПФ.Д.11.ПП.О.01.
	Консультації з питань медикаментозної терапії	2.ПФ.Д.12	<p>Враховуючи фармакодинаміку ліків:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ надавати консультації з питань використання нових лікарських форм; - надавати консультації з питань раціонального використання 	2.ПФ.Д.12.ПП.О.01.01-279; 01-231

1	2	3	4	5
			безрецептурних препаратів різних фармакологічних груп відповідно до списку 1 (прояви клінічної дії, спосіб і час приймання, взаємодія з їжею та ін.);	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ надавати інформацію про режим, терміни та вимоги до зберігання лікарських препаратів та різних лікарських форм в домашніх умовах відповідно до списку 1a, використовуючи нормативну документацію та знання хімічних та фізико-хімічних властивостей; 	2.ПФ.Д.12.ПП.О.02.01-279
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ надавати інформацію про режим, терміни та вимоги до зберігання лікарських препаратів та різних лікарських форм в домашніх умовах відповідно до списку 1a, використовуючи нормативну документацію та знання хімічних та фізико-хімічних властивостей. 	2.ПФ.Д.12.ПП.О.03.01-279
	Забезпечення фармацевтичної опіки хворого в умовах аптечного закладу	2.ПФ.Д.13.	На підставі офіційних довідників, опираючись на нормативну документацію, що регламентує відпуск ліків без рецепта лікаря: -обирати безрецептурний лікарський засіб з певної фармакотерапевтичної групи в оптимальній лікарській формі враховуючи вікові, статеві, анатоμο-фізіологічні особливості організму та особливості перебігу захворювання;	2.ПФ.Д.13.01
-надавати консультації споживачам з питань технології приготування, добування та використання у домашніх умовах рослинних зборів, фітобальзамів, лікувальних засобів мінерального походження та ін. ;			2.ПФ.Д.13.ППО.02	
-на підставі науково-технічної інформації надавати практичні рекомендації щодо використання лікарських засобів у сучасних лікарських формах та пристроїв для доставки лікарських речовин в організм людини для забезпечення найбільшого ефекту;			2.ПФ.Д.13.ППО.03	
-здійснювати при необхідності заміну безрецептурного препарату в разі неефективності терапії або прояву побічної дії з урахуванням вікових, статевих, анатоμο-фізіологічних особливостей хворого, клінічного перебігу захворювання фармакологічних, фармакоеконічних властивостей обраного аналога;			2.ПФ.Д.13.ППО.04	
-на підставі фізико-хімічних та фармакологічних властивостей лікарського препарату надавати практичні рекомендації щодо взаємодії лікарських засобів з їжею, іншими ліками, нікотиним, алкоголем для забезпечення найбільшого ефекту та зменшення можливих проявів побічної дії;			2.ПФ.Д.13.ППР.05	

1	2	3	4	5
			-розподіляти проблеми, пов'язані з медикаментозною терапією на певні категорії (поліпрагмазія, недостатнє вживання ліків, нераціональні умови використання то що) та визначати шляхи їх найскорішого усунення;	2.ПФ.Д.13.ППР.06
			-визначати категорії пацієнтів, що потребують обов'язкової консультації лікаря під час відпуску безрецептурних ліків	2.ПФ.Д.13.ППР.07
	Забезпечення фармацевтичної опіки хворого в умовах лікувально-профілактичного закладу	2.ПФ.Д.14.	На підставі літературних даних про фармакологічні властивості препаратів, враховуючи анатоμο-фізіологічні особливості хворого, особливості перебігу захворювання, дані клініко-лабораторних досліджень -інформувати лікаря та хворого про можливий вплив лікарського препарату на функції органів та систем людини та клінічні прояви цього впливу;	2.ПФ.Д.14.ППО.01
-інформувати лікаря та хворого про критерії ефективності дії та термін, необхідний для прояву дії ліків; визначати категорії препаратів, протипоказані конкретним хворим;			2.ПФ.Д.14.ППО.02	
-розробляти план фармацевтичної опіки окремих категорій хворих, окремого хворого враховуючи особливості перебігу захворювань у людей різного віку, статі та інш.;			2.ПФ.Д.14.ППР.03	
-визначати критерії ефективності окремих ліків при їх використанні у хворих з різною патологією, терміни, потрібні для прояву фармакотерапевтичної дії лікарських препаратів враховуючи їх фармакологічні властивості з метою своєчасної корекції терапії.			2.ПФ.Д.14.ППР.04	
	Забезпечення раціонального використання біологічно-активних добавок до їжі, лікувального харчування.	2.ПФ.Д.15.	Грунтуючись на даних довідково-інформаційної літератури, використовуючи сучасні напрями дієтетики та дієтології: -визначати механізм дії, фармакологічні властивості та показання до застосування біологічно активних домішок до їжі при відпуску їх споживачам виходячи з їх складу;	2.ПФ.Д.15.ППР.01
-надавати консультації хворим та лікарям з питань раціонального застосування біологічно активних домішок до їжі з урахуванням індивідуальних особливостей споживача, даних про показання до їх застосування;			2.ПФ.Д.15.ППР.02	
-надавати консультації споживачам з питань раціонального вживання продуктів лікувального харчування з урахуванням призначень лікаря та дієтичних властивостей продуктів;			2.ПФ.Д.15.ППР.03	
-надавати рекомендації щодо раціонального режиму харчування для забезпечення благоприємного фону для фармакотерапії.			2.ПФ.Д.15.ППР.04	

1	2	3	4	5
	Проведення інформаційної роботи	2.ПФ.Д.13	<ul style="list-style-type: none"> • Використовуючи довідково-інформаційну та спеціальну літературу: <ul style="list-style-type: none"> -збирати та систематизувати дані про фармакологічні властивості, фармакоекономічні особливості традиційних, оригінальних, генеричних та нових лікарських препаратів, які надходять в Україну, для створення інформаційних листків, бюлетенів тощо; -складати інформаційні повідомлення для лікарів та молодших спеціалістів фармації про нові лікарські препарати та нові показання до застосування відомих лікарських препаратів, дані автоматизованих інформаційних систем та ін.); -забезпечувати лікарів та аптечних працівників систематичною та оперативною фармакоекономічною інформацією про лікарські засоби та виробниці медичного призначення, про перспективи медикаментозного забезпечення, наявності чи відсутності в аптеках лікарських засобів та їх аналогів; -інформувати лікарів про помилки в прописуванні лікарських препаратів у рецептах (неправильність оформлення, наявність несумісностей та ін.) та надавати рекомендації по їх усуненню; -готувати та систематизувати рекламно-інформаційні матеріали за розрахунками фінансово-економічних показників до постійно діючих та тематичних виставок лікарських засобів, до проведення презентацій, симпозіумів, конференцій, проводити їх та оцінювати ефективність; -проводити заходи по впровадженню нових лікарських засобів у аптечну мережу та аналізувати їх результати за картками зворотнього зв'язку, відповідно до Державного регулювання і управління процесом розробки і виробництва лікарських препаратів, міжнародного та вітчизняного фармацевтичного законодавства. 	<p>2.ПФ.Д.16.ПП.О.01.</p> <p>2.ПФ.Д.16.ПП.Р.02.</p> <p>2.ПФ.Д.16.ПП.О.03.</p> <p>2.ПФ.Д.16.ПП.О.04.</p> <p>2.ПФ.Д.16.ПП.О.05.</p> <p>2.ПФ.Д.16.ПП.О.06.</p>
	Надавати першу долікарську допомогу	2.ПФ.Д.17	<p>Надавати першу долікарську допомогу хворим та потерпілим при:</p> <ul style="list-style-type: none"> -визначати ознаки хвороб та патологічних станів, що потребують обов'язкового втручання лікаря, які не підлягають усуненню на етапі долікарняної допомоги в умовах аптечного закладу або виробництва та вживати необхідні заходи (знеболювання та накладення джугу тощо) на догоспітальному етапі; -непритомності, епілептичних нападах, опіках, відмороженнях, отруєннях, укусах отруйними комахами, використовуючи прості маніпуляції (внутрішньом'язові, підшкірні ін'єкції, накладення пов'язок); 	<p>2.ПФ.Д.17.ПП.О.01.</p> <p>2.ПФ.Д.17.ПП.О.02.</p>

1	2	3	4	5
			-отруєнні лікарськими препаратами або хімічними реактивами та отруйними рослинами.	2.ПФ.Д.17.ПП.О.03.
Забезпечення потреб служби екстремальної фармації.	2.ПФ.Д.18	Використовуючи інформацію про сучасні лікарські засоби, на основі нормативних документів, враховуючи сучасні схеми надання невідкладної допомоги:	- надавати рекомендації щодо формування асортименту ліків для створення необхідних запасів для роботи у надзвичайних умовах;	2.ПФ.Д.18.ПРО.01
		- розраховувати добовий, тижневий запас лікарських препаратів та засобів медичного призначення, необхідних для роботи у надзвичайних умовах;	2.ПФ.Д.18.ППО.02	
		- визначати основні фізикальні показники (артеріальний тиск, частоту серцевих скорочень, частоту дихальних рухів та ін.) для оцінки ступеню критичного стану;	2.ПФ.Д.18.ППО.03	
		- виконувати прості медичні маніпуляції (внутрішньом'язові та підшкірні ін'єкції, припиняти внутрішню кровотечу шляхом накладання джугу, давлячої пов'язки та ін.) для забезпечення першої допомоги в екстремальних ситуаціях;	2.ПФ.Д.18.ППО.04	
		- проводити первинну обробку ран, накладати пов'язки та забезпечувати знеболювання, використовуючи лікарські засоби та матеріали аптечки першої допомоги.	2.ПФ.Д.18.ППО.05	
Організація навчання для населення	2.ПФ.Д.19	Організовувати науково-практичні семінари для медперсоналу та читання лекцій для населення:	- з питань раціонального використання лікарських препаратів, лікарської рослинної сировини, шкідливості зловживання наркотичними та сильнодіючими ліками, заходів запобігання виникненню залежності від ліків;	2.ПФ.Д.19.ПП.Р.01.
		- проводити комплекс державних заходів, направлених на зберігання і примноження заростей лікарських рослин і рослин, що рідко зустрічаються або занесені до «Червоної книги України»	2.ПФ.Д.19.ПП.Р.02.	
Підвищення якості клініко-лабораторної діагностики	2.ПФ.Д.20	• Використовуючи сучасну лабораторно-діагностичну апаратуру та методи, враховуючи фізико-хімічні та фармакологічні властивості лікарських препаратів:		
		- проводити визначення певних клініко-лабораторних та біохімічних показників хворого;	2.ПФ.Д.20.ППР.01	
		- прогнозувати їх можливий вплив ліків на дані клініко-лабораторних, біохімічних та функціональних методів обстеження хворого;	2.ПФ.Д.20.ППР.02	

1	2	3	4	5
			-співставляти фізико-хімічні властивості препарату з можливими патологічними змінами в біологічних рідинах при певних захворюваннях для вибору адекватного методу їх визначення в біологічних рідинах;	2.ПФ.Д.20.ПРР.03
			-проводити аналіз даних клініко-лабораторних, біохімічних та функціональних методів обстеження хворого та виключати вплив лікарських препаратів на отримані результати з урахуванням токсикодинамічних властивостей лікі;	2.ПФ.Д.20.ПРО.04
			-інформувати лікарів та співробітників клініко-діагностичних лабораторій про можливий вплив лікарських препаратів на клініко-лабораторні дані;	2.ПФ.Д.20.ППО.05
			враховуючи фізико-хімічні властивості ліків, що входять до складу схеми терапії, надавати рекомендації лікарю що до вибору оптимального методу клініко-лабораторного тестування при визначенні певних біологічних показників	2.ПФ.Д.20.ПРР.06
			-розробляти нові методи визначення біологічних показників, що зменшують вплив ліків на отримані дані, використовуючи сучасні досягнення медицини та фармації;	2.ПФ.Д.20.ПРР.07
			-аналізувати дані клініко-лабораторні показників та сучасно виявляти прояви лікарської хвороби на підставі даних анамнезу та клініко-лабораторного обстеження хворого;	2.ПФ.Д.20.ПРР.08
			-проводити роз'яснювальну роботу серед лікарів про можливі шляхи та небажані наслідки впливу лікарських препаратів на клініко-лабораторні, біохімічні та функціональні методи обстеження хворого.	2.ПФ.Д.20.ПРР.09
Організаційна	Планування діяльності аптеки та структурних підрозділів	3.ПФ.Д.01	<p>Враховуючи облікові дані за попередні періоди роботи для аптеки та її структурного підрозділу планувати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - товарообіг; - торгові накладення; - витрати; - прибуток; - інші економічні показники; 	3.ПФ.Д.01.ПП.О.01.
			-складати замовлення – вимоги на аптечний склад та до інших постачальників на отримання медикаментів і товарів аптечного асортименту, враховуючи нормативні документи МОЗ України;	3.ПФ.Д.01.ПП.О.02.
			-здійснювати комплексне інформаційне забезпечення підготовки та укладання договорів купівлі-продажу, контрактів на основі своєчасного поновлення відповідних розділів бази даних інформаційно-управлінської маркетингової системи, використовуючи автоматизовані інформаційно-пошукові системи та технічні засоби;	3.ПФ.Д.01.ПП.О.03.

1	2	3	4	5
			-складати комерційні угоди, угоди про співробітництво з діловими партнерами та здійснювати постійну роботу з клієнтами згідно з укладеними угодами, контролювати виконання договірних зобов'язань постачальниками продукції, сировини та матеріалів, використовуючи нормативно-правові документи та окремі положення МОЗ України.	3.ПФ.Д.01.ПП.О.04.
	Забезпечення умов зберігання лікарських засобів	3.ПФ.Д.02	Згідно з вимогами діючих наказів та вимог аналітично-нормативної документації: -забезпечувати відповідні умови зберігання отруйних, наркотичних та прирівняних до них лікарських засобів, а також лікарських форм з ними;	3.ПФ.Д.02.ПП.О.01.
-забезпечувати умови для запобігання небажаних наслідків, враховуючи можливий вплив умов зберігання на якість товарів аптечного асортименту, лікарської рослинної сировини та виробів медичного призначення;			3.ПФ.Д.02.ПП.О.02.	
-контролювати умови зберігання сировини та матеріалів на підприємствах фармацевтичного профілю.			3.ПФ.Д.02.ПП.О.03.	
	Ведення первинного обліку товаро-матеріальних цінностей	3.ПФ.Д.03	Використовуючи відповідні накази та нормативну документацію: -оформляти документи на оплату ліків, які відпущені амбулаторним хворим безкоштовно чи на пільгових умовах	3.ПФ.Д.03.ПП.О.01.
-вести облік оптової та роздрібної реалізації фармацевтичної продукції у документах первинного обліку;			3.ПФ.Д.03.ПП.О.02.	
-групувати та враховувати товаро-матеріальні цінності за обліковими групами;			3.ПФ.Д.03.ПП.О.03.	
-проводити облік витрат отруйних, наркотичних та прирівнених до них речовин у спеціальних журналах;			3.ПФ.Д.03.ПП.О.04.	
-здійснювати облік руху товару, рослинної сировини, основних засобів, малоцінного інвентарю та інших активів;			3.ПФ.Д.03.ПП.О.05.	
-ресструвати рух лікарських засобів, які підлягають предметно-кількісному обліку;			3.ПФ.Д.03.ПП.О.06.	
-документально оформляти та враховувати відпуск товарів відділам аптеки та роздрібній мережі;			3.ПФ.Д.03.ПП.О.07.	

1	2	3	4	5
			-вести облік витрат товаро-матеріальних цінностей у відповідній документації;	3.ПФ.Д.03.ПП.О.08.
			-проводити облік лабораторних і фасувальних робіт згідно інструкцій у відповідних журналах, що визначені нормативною документацією.	3.ПФ.Д.03.ПП.О.09.
	Ведення обліку результатів діяльності аптеки	3.ПФ.Д.04	Згідно з наказами МОЗ України та інших законодавчих актів: -складати товарний звіт та звіт про фінансово-господарську діяльність аптеки та структурного підрозділу;	3.ПФ.Д.04.ПП.О.01.
			-враховуючи облікові дані, розраховувати та аналізувати для аптеки та структурного підрозділу:	3.ПФ.Д.04.ПП.О.02.
			-торгові накладення, -витрати -прибуток, -рентабельність, -реалізовані торгові накладення, -нормативи товарних запасів у днях і сумі, -нормативи інших активів;	3.ПФ.Д.04.ПП.О.03.
			-проводити інвентаризацію фармацевтичних товарів та інших товаро-матеріальних цінностей, оформляти відповідні документи за їх обліком, розраховувати природну витрату;	3.ПФ.Д.04.ПП.О.04.
			-відображати на рахунках бухгалтерського обліку рух товаро-матеріальних цінностей аптеки, операції з обліку грошових коштів;	3.ПФ.Д.04.ПП.О.05.
			-заповнювати регістри бухгалтерського обліку та здійснювати аналіз господарських засобів аптеки та джерел їх створення за бухгалтерським балансом.	3.ПФ.Д.04.ПП.О.06.
	Проведення розрахунків, пов'язаних з діяльністю аптечних закладів	3.ПФ.Д.05	Згідно з чинним законодавством України: -проводити розрахунки прибуткового податку, відрхувань у бюджетні та позабюджетні фонди;	3.ПФ.Д.05.ПП.О.01.
			-проводити для фармацевтичних товарів та медикаментів розрахунок: <ul style="list-style-type: none"> • роздрібних цін, • митної вартості, • відпускних цін аптечних складів (баз), торгових націнок; 	3.ПФ.Д.05.ПР.О.02.
			-визначати тарифи за виготовлення і фасування лікарських препаратів, відображати їх в облікових документах;	3.ПФ.Д.05.ПР.О.03.

1	2	3	4	5
			-враховуючи запис у журналі лабораторних і фасувальних робіт, розраховувати і оформляти дооцінку (уцінку);	3.ПФ.Д.05.ПР.О.04.
			-розраховувати основну та додаткову заробітну плату, сум за тимчасову непрацездатність, вагітність, оплати відпусток, за роботу у святкові дні, позаурочні роботи.	3.ПФ.Д.05.ПР.О.05.
	Планування асортименту лікарських препаратів та виробів медичного призначення та	3.ПФ.Д.06	Встановлювати необхідні обсяги замовлень на лікарські препарати: -складати щорічний і перспективний плани заготівлі сировини за окремими видами і всьому номенклатурному списку лікарських рослин регіону, користуючись базою даних про запаси сировини в регіоні, а також щорічний звіт по заготівлі окремих видів лікарської рослинної сировини;	3.ПФ.Д.06.ПР.О.01.
			-планувати асортимент лікарських засобів та виробів медичного призначення з урахуванням встановленого переліку життєво необхідних лікарських засобів, відомостей про швидкість реалізації лікарських засобів, ціни, наявності у аптеці, тощо.	3.ПФ.Д.06.ПР.О.02.
	Прийом лікарських засобів та виробів медичного призначення	3.ПФ.Д.07	Згідно з наказами, інформаційними документами: -здійснювати приймання лікарських засобів та виробів медичного призначення за кількістю та якістю складати акти про розходження під час цих операцій.	3.ПФ.Д.07.ПП.О.01.
	Організація діяльності аптек та структурних підрозділів підприємств фармацевтичної галузі	3.ПФ.Д.08	Згідно з чинним законодавством, наказами МОЗ України: -складати паспорти аптечного пункту, кіоску або аптеки, а також організаційні документи, необхідні для їх діяльності;	3.ПФ.Д.08.ПР.О.01.
			-організовувати робоче місце провізора-технолога з приймання рецептів і відпуску ліків, провізора-аналітика та провізора з виготовлення внутрішньо-аптечних заготовок;	3.ПФ.Д.08.ПР.О.02.
			-використовуючи маркетингову, статистичну, відомчу інформацію брати участь у розробці окремих розділів бізнес-плану;	3.ПФ.Д.08.ПР.О.03.
			-встановлювати необхідні обсяги замовлень на лікарські препарати;	3.ПФ.Д.08.ПР.О.04.
			-проводити заходи щодо зниження підприємницького ризику шляхом використання страхування, диверсифікації, достовірної інформації та оформляти відповідні документи.	3.ПФ.Д.08.ПР.О.05.

1	2	3	4	5
	Організація діловодства фармацевтичного закладу (підприємства)	3.ПФ.Д.09	<p>Згідно з вимогами до розробки нормативно-правових, організаційно-розпорядчих, довідково-інформаційних документів:</p> <ul style="list-style-type: none"> -складати накази, розпорядження, інструкції, положення, правила, ділові листи та інші документи стосовно діяльності фармацевтичного підприємства та аптечного закладу; -організовувати ефективний документообіг фармацевтичних закладів, контроль, систематизацію та зберігання документів; -організовувати заключення угод про матеріальну відповідальність з фармацевтичними працівниками. 	<p>3.ПФ.Д.09.ПР.О.01.</p> <p>3.ПФ.Д.09.ПР.О.02.</p> <p>3.ПФ.Д.09.ПР.О.03.</p>
	Організація та контроль касових операцій та безготівкових розрахунків з поставальниками та покупцями фармацевтичних товарів	3.ПФ.Д.10	<p>Керуючись нормативними документами, які регламентують обіг грошових коштів в Україні:</p> <ul style="list-style-type: none"> -організовувати та контролювати ведення касових операцій, роботу електронних контрольно-касових апаратів (ЕККА), облікових операцій в журналі ЕККА; -організовувати ведення безготівкових операцій, проводити контроль їх здійснення в оборотній відомості та банківських документах. 	<p>3.ПФ.Д.10.ПР.О.01.</p> <p>3.ПФ.Д.10.ПП.О.02.</p>
	Організація та проведення досліджень медико-біологічних факторів, що впливають на біофармацевтичні характеристики препаратів	3.ПФ.Д.11	<p>Керуючись нормативними документами, які регламентують проведення медико-біологічних досліджень:</p> <ul style="list-style-type: none"> -організовувати та контролювати проведення досліджень медико-біологічних факторів, що впливають на біофармацевтичні характеристики препаратів ; -на ґрунті літературних та експериментальних даних (концентрація лікарської речовини у сироватці крові, інших біологічних рідинах та тканинах організму) за допомогою розрахункових таблиць та інших довідкових матеріалів розраховувати фармакокінетичні параметри ліків; -організовувати проведення досліджень що до визначення взаємозв'язку фізико-хімічних властивостей препаратів з фармакокінетичними та фармакологічними параметрами лікарських засобів (біодоступність, шлях введення, можливість проникнення через гісто-гематичні бар'єри тощо); -організовувати та контролювати проведення досліджень що до визначення впливу фізичного стану лікарських речовин (ступеню дисперсності, поліморфізму, розчинності та ін.) на швидкість вивільнення їх з лікарських форм методами "in vitro" та "in vivo" за допомогою необхідного обладнання згідно вимог відповідних інструкцій; 	<p>3.ПФ.Д.11.ППР.01</p> <p>3.ПФ.Д.11.ППР.02</p> <p>3.ПФ.Д.11.ППР.03</p> <p>3.ПФ.Д.11.ППР.04</p>

1	2	3	4	5
			-організувати та контролювати проведення досліджень що до вивчення біодоступності (абсолютної та відносної) лікарських речовин при розробці нових препаратів, контролю існуючих або для порівняльної оцінки біоеквівалентності лікарських засобів, виготовлених різними виробниками за допомогою методів "in vivo" і необхідного обладнання згідно відповідних інструкцій;	3.ПФ.Д.11.ППР.05
			-за допомогою методичних рекомендацій обирати моделі експериментальних досліджень різноманітних лікарських форм для наукового обґрунтування технології виробництва лікарських препаратів.	3.ПФ.Д.11.ППР.06
	Забезпечення клініко-експериментальних досліджень	3.ПФ.Д.12.	Використовуючи нормативні документи, які регламентують проведення досліджень, за допомогою необхідного обладнання, використовуючи сучасні методики: -визначати необхідний обсяг матеріалів та реактивів для лабораторних досліджень;	3.ПФ.Д.12.ППО.01
			-готувати для лабораторних досліджень розчини, інструменти, обладнання згідно методичних рекомендацій, довідників НТД;	3.ПФ.Д.12.ППО.02
			-здійснювати основні маніпуляції щодо збирання, зберігання біологічного матеріалу у людини та підготовки його до експериментальних досліджень;	3.ПФ.Д.12.ППО.03
			-визначати якісний та кількісний вміст біологічно активних речовин, лікарських препаратів, їх метаболітів у біологічному матеріалі (слині, сироватці крові, сечі, тканині та ін.);	3.ПФ.Д.12.ППО.04
	Забезпечення лабораторно-експериментальних досліджень	3.ПФ.Д.13.	Використовуючи нормативні документи, згідно санітарно-гігієнічних вимог, вимог техніки безпеки, протипожежної, екологічної безпеки та ін., відповідних методичних рекомендацій: -забезпечувати необхідні умови проведення експериментальних досліджень;	3.ПФ.Д.13.ППО.01
			-визначати вид та необхідну кількість лабораторних тварин для проведення певних видів лабораторно-експериментальних досліджень;	3.ПФ.Д.13.ППО.02
			-забезпечувати необхідні умови належного утримання лабораторних тварин (температурний режим, харчування тощо), підготовки їх до експериментальної роботи згідно вимог GLP та іншої НТД;	3.ПФ.Д.13.ППО.03
			-визначати основні фізіологічні параметри та клініко-лабораторні показники у експериментальних тварин під час проведення фармакологічних та токсикологічних досліджень;	3.ПФ.Д.13.ППО.04

1	2	3	4	5
			-виконувати основні маніпуляції по введенню різноманітних лікарських форм різними шляхами усім видам лабораторних тварин (миші, щури, кролики, собаки, морські свинки, жаби);	3.ПФ.Д.13.ППО.05
			-проводити скринінг <i>in vivo</i> та <i>in vitro</i> , користуючись сучасними методами щодо відтворення різноманітних моделей експериментальної патології для визначення фармакологічної активності;	3.ПФ.Д.13.ППО.06
			-проводити математичну та статистичну обробку результатів медико-біологічних випробувань та фармакокінетичних досліджень згідно законодавчої документації та сучасних методик, використовуючи електронно-обчислювальну техніку та сучасне програмне забезпечення;	3.ПФ.Д.13.ППО.07
			-оформляти результати експерименту у вигляді звіту про фармакологічні та токсикологічні дослідження згідно існуючих вимог, у тому числі за допомогою комп'ютерної техніки та сучасного програмного забезпечення.	3.ПФ.Д.13.08
	Проведення клінічної апробації нових лікарських засобів	3.ПФ.Д.14.	-Згідно вимог GCP та нормативних положень скласти документацію: протоколи клінічних випробувань, письмову угоду із хворим/добровольцем, протоколи узгодження з комітетом по етиці та ін.;	3.ПФ.Д.14.ПРО.01
-разом з лікарем обирати дизайн клінічного випробування, скласти план його проведення;			3.ПФ.Д.14.ППР.02	
-визначити критерії ефективності лікарського засобу на ґрунті даних про перебіг захворювання, особливості хворого, фармакологічні властивості лікарського препарату;			3.ПФ.Д.14.ППР.03	
-здійснювати терапевтичний (лікарській) моніторинг під час проведення апробації;			3.ПФ.Д.14.ППР.04	
-визначити та фіксувати у відповідній звітній документації проявлення токсичної, негативної, побічної дії лікарських засобів;			3.ПФ.Д.14.ППР.05	
-аналізувати та інтерпретувати дані отримати в ході клінічної апробації з узагальненням у звіті, практичних рекомендацій, тощо;			3.ПФ.Д.14.ППР.06	
-підвищувати рівень організації та проведення клінічної апробації нових лікарських препаратів згідно вимог GCP та нормативної документації МОЗ			3.ПФ.Д.14.ППР.07	
	Організація та проведення досліджень з біоеквіва-	3.ПФ.Д.15.	Згідно вимог GCP та нормативних документів МОЗ з урахуванням особливостей окремих лікарських форм та фармакологічних властивостей препаратів: -визначити дизайн досліджень з біоеквівалентності;	3.ПФ.Д.15.ППО.01

1	2	3	4	5
	лентності		-здійснювати контроль за дотриманням необхідних умов проведення досліджень з біоеквівалентності;	3.ПФ.Д.15.ППО.02
			-вибирати біологічні об'єкти аналізу з урахуванням розподілу ліків в організмі використовуючи фізико-хімічні, фармакологічні особливості препарату, лікарської форми, шлях введення, особливості призначення то що;	3.ПФ.Д.15.ППР.03
			-користуючись сучасними методами та обладнанням проводити визначення рівня препарату, його активних та неактивних метаболітів у біологічних рідинах та тканинах за допомогою фізико-хімічних методів та за затвердженим планом дослідження;	3.ПФ.Д.15.ППО.04
			-розробляти та проводити апробацію нових фізико-хімічних методів дослідження лікарських препаратів в фізіологічних рідинах організму людини;	3.ПФ.Д.15.ПРО.05
			-здійснювати інформаційну роботу та фармацевтичну опіку пацієнтів під час проведення досліджень на біоеквівалентність;	3.ПФ.Д.15.ППР.06
			-обирати оптимальні методи математичного аналізу результатів дослідження біоеквівалентності; с	3.ПФ.Д.15.ППР.07
			-кладати та оформлювати звітну документацію з досліджень біоеквівалентності	3.ПФ.Д.15.ППО.08
	Організація та проведення інформаційної роботи	3.ПФ.Д.16.	Згідно з етичними критеріями ВООЗ просування лікарських засобів у вигляді інформаційних листків, використовуючи джерела відомчої, наукової літератури, статистичні дані, комп'ютерна мережі, методи збору інформації: анкетування, опитування, інтерв'ювання тощо: -визначати інформаційні потреби лікарів і провізорів;	3.ПФ.Д.16.ПРО.01
			-забезпечувати лікарів та аптечних працівників систематичною та оперативною фармакоеконімічною інформацією про лікарські засоби та виробництво медичного призначення, про перспективи медикаментозного забезпечення, наявності чи відсутності в аптеках лікарських засобів та їх аналогів;	3.ПФ.Д.16.ПРО.02
			-проводити заходи по впровадженню нових лікарських засобів у аптечну мережу та аналізувати їх результати за картками зворотнього зв'язку, відповідно до Державного регулювання і управління процесом розробки і виробництва лікарських препаратів, міжнародного та вітчизняного фармацевтичного законодавства	3.ПФ.Д.16.ПРО.03
Управління	Управління якістю виробництва лікарських засобів	4.ПФ.Д.01	Використовуючи нормативні документи, які регламентують точність вимірювань та методів: -організувати метрологічне забезпечення, контролювати стан кон-	4.ПФ.Д.01.ПП.О.01.

1	2	3	4	5
			<p>трольно-вимірювальних приладів та лабораторного обладнання із своєчасним наданням їх для державної повірки;</p> <p>-здійснювати нагляд за дотриманням технологічного процесу приготування лікарських засобів, своєчасним заповненням паспортів письмового контролю; в разі необхідності надавати допомогу фармацевтам з питань особливостей технології окремих препаратів, керуючись технологічними правилами, фізико-хімічними властивостями речовин, вимогами аналітично-нормативної документації та інформаційною базою даних про лікарські засоби.</p>	4.ПФ.Д.01.ПП.О.02.
	????????????????	4.ПФ.Д.02	<p>Користуючись вимогами аналітично-нормативної документації:</p> <p>-оформляти відповідний паспорт якості, організувати вибірковий посерійний контроль готової продукції на відповідність її якості аналітичній документації з метою запобігання браку;</p> <p>-створювати та дотримуватись вимог асептики, санітарного режиму та техніки безпеки на робочих місцях при виготовленні лікарських засобів в аптеках та на фармацевтичних підприємствах;</p> <p>-виявляти часто повторювані прописи ліків для приготування їх малими серіями з використанням відповідного технологічного обладнання;</p> <p>-організувати виконання санітарних норм та правил фармацевтичної діяльності, а також вимог до особистої гігієни персоналу аптеки та структурних підрозділів закладу;</p> <p>-розробляти та впроваджувати заходи з охорони та техніки безпеки праці, протипожежної безпеки;</p> <p>-впроваджувати нові технології та засоби малої механізації в технологічний процес аптечного виробництва на основі наукових теоретичних розробок та інформаційних матеріалів з технології ліків;</p> <p>-проводити підготовку та оснащення технологічного процесу виготовлення різноманітних лікарських препаратів матеріалами і технічними засобами (лікарські та допоміжні речовини, посуд, допоміжний матеріал, засоби малої механізації)</p>	<p>4.ПФ.Д.02.ПП.О.01.</p> <p>4.ПФ.Д.02.ПР.О.02.</p> <p>4.ПФ.Д.02.ПП.О.03.</p> <p>4.ПФ.Д.02.ПР.О.04.</p> <p>4.ПФ.Д.02.ПП.О.05.</p> <p>4.ПФ.Д.02.ПР.О.06.</p> <p>4.ПФ.Д.02.ПП.О.07.</p>
	Професійне спілкування з лікарями, хворими та колегами	4.ПФ.Д.03	<p>Використовуючи елементи комунікативного процесу, фармацевтичної етики та деонтології:</p> <p>-забезпечувати здоровий соціально-психологічний клімат у колективі;</p>	4.ПФ.Д.03.ПР.О.01.

1	2	3	4	5
			-формувати відносини з хворими та лікарями з метою виконання етичних критеріїв ВООЗ та принципів належної аптечної практики щодо просування лікарських засобів на ринку, мінімізації зловживання та невірної використання лікарських засобів;	4.ПФ.Д.03.ПР.О.02.
			-готувати матеріали з використанням відомчої та виробничої інформації для проведення виробничих нарад, організувати їх проведення та оформляти результати у вигляді протоколу.	4.ПФ.Д.03.ПР.О.03.
	Заснування та організація фармацевтичного закладу	4.ПФ.Д.04	Використовуючи основні принципи взаємозв'язку внутрішніх змінних організацій та враховуючи місію та цілі організації: -обґрунтовувати та визначати оптимальну форму господарювання, готувати засновницькі документи;	4.ПФ.Д.04.ПР.О.01.
-визначати та формувати організаційну структуру фармацевтичного закладу, створювати положення про структурні підрозділи, визначати їх завдання та необхідні посади.			4.ПФ.Д.04.ПР.О.02.	
	Організаційно-методичне керівництво виробничою діяльністю фармацевтичних закладів та підприємств.	4.ПФ.Д.05	Використовуючи спеціальні положення та накази Міністерства охорони здоров'я України: -обґрунтовувати план організаційно-методичних та виробничих заходів, спрямованих на координацію програми діяльності, вирішення фінансових та соціальних питань, установлення напрямків використання прибутку;	4.ПФ.Д.05.ПР.О.01.
-планувати, організувати та проводити оперативні та підсумкові виробничі наради працівників закладу (підприємства) з прийняттям відповідних управлінських рішень;			4.ПФ.Д.05.ПР.О.02.	
-вирішувати виробничі, фінансові, маркетингові та інші завдання з метою підвищення показників ефективності діяльності підприємства.			4.ПФ.Д.05.ПР.О.03.	
	Управління персоналом (колективом, організацією)	4.ПФ.Д.06	Згідно з вимогами законодавчих та нормативних актів та використовуючи принципи формування трудових ресурсів, основні положення Кодексу законів України про працю: -здійснювати адекватний підбір кадрів з урахуванням їх професійної підготовки, ділових та особистих якостей, визначати функціонально-посадові обов'язки;	4.ПФ.Д.06.ПР.О.01.
-приймати та звільняти працівників, контролювати порядок введення та обліку записів у трудових книжках;			4.ПФ.Д.06.ПР.О.02.	
-заключати та розривати трудовий договір, брати участь у підготовці колективного договору, оформляти відповідні організаційно-розпорядні документи;			4.ПФ.Д.06.ПР.О.03.	

1	2	3	4	5
			-розраховувати штатну чисельність працівників аптеки, скла- дати штатний розклад, проводити аналіз продуктивності праці та ефективності використання фармацевтичних кадрів в аптеці;	4.ПФ.Д.06.ПР.О.04.
			-виявляти резерви підвищення ефективності праці співробітників аптеки на основі критеріїв ефективності, аналізу витрат робочого часу та побу- дови моделей раціонального його використання за допомогою показників ефективності.	4.ПФ.Д.06.ПР.О.05.
	Здійснення кон- тролю за раціональ- ним використан- ням ліків	4.ПФ.Д.07.	Користуючись вимогами GPP, ВООЗ, МОЗ України що до реклами лікарських засобів -проводити рецензування та відбір інформації що надходить від виро- бника лікарського препарату до споживача;	4.ПФ.Д.07.ПРО.01
-визначати необхідний обсяг інформації про фармакологічні властиво- сті ліків, що повинні відобразитися на упаковці, в інформаційному листі до лікарського препарату;			4.ПФ.Д.07.ПРО.02	
-визначати категорії ліків, що потребують особливих умов відпуску з метою запобігання негативних соціальних явищ, пов'язаних з ліками;			4.ПФ.Д.07.ПРО.03	
-проводити судову медичну експертизу при гострих отруєннях лікарсь- кими препаратами, лікарськими рослинами, засобами побутової хімії			4.ПФ.Д.07.ППО.04	
	Забезпечення стра- хової рецептури	4.ПФ.Д.08.	За допомогою нормативних документів, з урахуванням номенклатури існуючих на сучасному фармацевтичному ринку ліків -формувати формуляри (переліки) ліків для ЛПЗ, окремого відділення;	4.ПФ.Д.08.ПРО.01
-за показниками вартості ліків, враховуючи сучасний асортимент лікарських засобів, скласти схеми лікування найбільш поширених хвороб;			4.ПФ.Д.08.ПРО.02	
-розраховувати прями та непрями витрати на надання медичної допо- моги з урахуванням економічних показників діяльності ЛПЗ та вартос- ті ліків для подальшого використання отриманих даних в фармакоєко- номічних дослідженнях, а також для розрахунку тарифів на надання медичної допомоги;			4.ПФ.Д.08.ПРО.03	
-визначати основні фармакоєкономічні показники лікарської терапії на базі результатів аналізу: "затрати-користь", "затрати-утилітарність", "затрати-ефективність", "мінімізація вартості", "повна вартість хворо- би" та ін. за допомогою загальноприйнятих методів економічної оцін- ки з урахуванням даних про вартість ліків та сучасні схеми лікування найбільш поширених хвороб для оптимального використання як бю- джетних коштів, так і коштів пацієнта;			4.ПФ.Д.08.ПРО.04	

1	2	3	4	5
			-проводити розрахунки та порівняння коефіцієнтів витрат на різні схеми лікування за допомогою існуючих методів для обґрунтування альтернативних варіантів лікування;	4.ПФ.Д.08.ПРО.05
			-здійснювати раціональний відбір лікарських засобів з урахуванням показників вартості та терапевтичної ефективності, фармакоекономічних та фармакоепідеміологічних показників для оптимізації закупівлі ліків в ЛПЗ;	4.ПФ.Д.08.ПРО.06
			-проводити вивчення якості життя – ключового параметру кінцевого результату фармакотерапії за допомогою сучасних методів оцінки якості життя (цифрових показників, опросників) для визначення критеріїв терапевтичної та економічної ефективності лікування.	4.ПФ.Д.08.ПРО.07

Додаток Б
(обов'язковий)

Таблиця – Здатності випускників вищого навчального закладу та система умінь, яка їх відображає

Зміст здатності вирішувати проблеми і задачі соціальної діяльності	Шифри здатності	Зміст уміння	Шифр уміння
<p align="center">Діагностувати власні психологічні стани та почуття з метою забезпечення ефективної та безпечної діяльності</p>	<p align="center">3. 01</p>	<p>В умовах виробничої або побутової діяльності за результатами аналізу продуктів власної діяльності та самостережень за емоціями, почуттями, станом і характером перебігу пізнавальних процесів, що супроводжують діяльність:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оцінювати із застосуванням відповідних методичних засобів та встановлених критеріїв рівень розвитку власних пізнавальних процесів (відчуття, сприймання, уява, пам'ять, мислення, увага); - оцінювати відповідність якісних та кількісних показників рівня розвитку власних пізнавальних процесів за встановленими виробничих нормами та вимогами; - визначати характер впливу рівня розвитку власних пізнавальних процесів на ефективність виконання професійних та соціально-виробничих завдань різного рівня складності; - застосовувати спеціальні прийоми підвищення ефективності пізнавальних процесів, що супроводжують діяльність; - оцінювати за характеристиками власних психологічних станів та почуттів рівень задоволення умовами, характером та результатами професійної та побутової діяльності; - із застосуванням відповідних методичних засобів визначати фактори, що порушують відчуття психологічного комфорту в процесі життєдіяльності, та зменшувати рівень їх впливу; - встановлювати рівень відповідності власних індивідуально-типологічних особливостей, рис характеру, інтересів, здібностей, переконань та 	<p align="center">3. 01. ЗП.О. 01</p> <p align="center">3. 01. ЗП.О. 02</p> <p align="center">3. 01. ЗП.О. 03</p> <p align="center">3. 01. ПП.О. 04</p> <p align="center">3. 01. ЗП.О. 05</p> <p align="center">3. 01. ЗП.О. 06</p> <p align="center">3. 01. ЗП.О. 07</p>

Зміст здатності вирішувати проблеми і задачі соціальної діяльності	Шифри здатності	Зміст уміння	Шифр уміння
		цінностей наявним умовам професійної і побутової діяльності; - за допомогою спеціальних методичних прийомів здійснювати корекцію власних індивідуально-типологічних особливостей, рис характеру, інтересів, здібностей, переконань та цінностей при виникненні ознак фрустрації, депресії, психоемоційної напруги та інших негативних переживань.	3. 01. ПП.О. 08
Визначати цілі і завдання власної діяльності та забезпечувати їх ефективне та безпечне виконання	3. 02	В умовах виробничої або побутової діяльності на основі результатів аналізу особистих потреб і усвідомлення мотивів діяльності, спираючись на принципи суб'єктно-діяльнісного підходу: - формулювати цілі власної діяльності з урахуванням суспільних, державних і виробничих інтересів; - визначати структуру власної діяльності; - приймати рішення щодо здійснення діяльності.	3. 02. ЗП.Р. 01 3. 02. ЗП.Р. 02 3. 02. ЗП.Р. 03
Організовувати власну діяльність як складову колективної діяльності	3. 03	В умовах виробничої або побутової діяльності, з урахуванням мети спільної діяльності на основі усвідомлених цілей власної діяльності та її структури за допомогою спостережень за ознаками міжособистісних відносин: - діагностувати власний стан та стан і настрої інших людей, рівень психологічної напруги, вирішуючи завдання діяльності різної складності; - визначати чинники, що призводять до виникнення конфліктів у міжособистісному спілкуванні, та зменшувати рівень їх впливу; - організувати та контролювати власну поведінку з метою забезпечення гармонійних стосунків з учасниками спільної діяльності, враховуючи психологічні особливості її членів, зумовлені віком, статтю, політичними та релігійними уподобаннями, рівнем розвитку психічних функцій, можливими	3. 03. ЗП. Р01 3. 03. ЗП. Р. 02 3. 03. ПП. Р. 03

Зміст здатності вирішувати проблеми і задачі соціальної діяльності	Шифри здатності	Зміст уміння	Шифр уміння
		життєвими кризами тощо.	
Організовувати власну діяльність	3. 04	<p>В умовах виробничої або побутової діяльності на основі усвідомленої мети діяльності та її структури, спираючись на принципи суб'єктно-діяльнісного підходу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формувати орієнтовну основу власних дій; - оцінювати результати власної діяльності стосовно досягнення часткових та загальних цілей діяльності; - коригувати цілі діяльності та її структуру з метою підвищення безпеки та ефективності діяльності. 	<p>3. 04. ЗП.О. 01 3. 04. ЗП. О. 02 3. 04. ЗП.О. 03</p>
Здійснювати саморегулювання поведінки в побуті і на виробництві та вести здоровий спосіб життя	3. 05	<p>На основі відомостей та власних уявлень щодо етапів розвитку особистості, засобів уникнення життєвих криз, особливостей фахової й соціально-виробничої та побутової діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовувати спеціальні методики корекції власного психічного стану залежно від психофізичних навантажень; - користуватися прийомами саморегулювання та самоконтролю, розвитку вольових властивостей особистості; - підтримувати сприятливий психологічний клімат у родині, враховуючи психологічні особливості її членів, зумовлені віком, статтю, політичними та релігійними уподобаннями, рівнем розвитку психічних функцій, можливими життєвими кризами тощо. 	<p>3. 05. ПП.О. 01 3. 05. ПП. О. 02 3. 05. ПП. Р. 03</p>
Забезпечувати необхідний рівень особистої фізичної підготовленості та психічного здоров'я	3. 06	<p>В умовах виробничої або побутової діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використовувати фізичні вправи з метою збереження та зміцнення власного здоров'я і забезпечення фахової дієздатності; - використовувати відповідні види фізичних вправ та психофізичний тренінг для профілактики 	<p>3. 06. ПП. О. 01 3. 06. ПП. О. 02</p>

Зміст здатності вирішувати проблеми і задачі соціальної діяльності	Шифри здатності	Зміст уміння	Шифр уміння
		<p>захворювань, зміцнення здоров'я та підвищення розумової і фізичної працездатності;</p> <ul style="list-style-type: none"> - використовувати засоби фізичної культури і спорту з метою покращення здоров'я та рухової підготовленості, як складових ефективної професійної діяльності; - дотримуватись гігієнічних вимог в процесі оздоровлення і тренувань; - використовувати природні чинники з метою зміцнення здоров'я, підвищення працездатності та стійкості до захворювань; - володіти простішими прийомами масажу і самомасажу з метою відновлення організму після психофізичних навантажень та запобігання передчасної втоми при інтенсивній розумовій і фізичній діяльності; - використовувати засоби фізичної культури з метою нівелювання впливу шкідливих чинників професійної діяльності, профілактики захворювань та протистояння хибним звичкам; - застосовувати методи самоконтролю за станом здоров'я, фізичного розвитку та діяльності функціональних систем організму; - за допомогою засобів фізичної культури і спорту та дотримання засад здорового способу життя формувати і підтримувати оптимальний рівень власної психофізичної стійкості для забезпечення дієздатності. 	<p>3. 06. ПП. О. 03</p> <p>3. 06. ПП. Р. 04</p> <p>3. 06. ПП. О. 05</p> <p>3. 06. ПП. О. 06</p> <p>3. 06. ПП. О. 07</p> <p>3. 06. ПП. О. 08</p> <p>3. 06. ПП. О. 09</p>
Проводити соціологічні дослідження	3. 07	<p>В умовах виробничої діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - на основі аналізу виробничого завдання визначати мету емпіричного соціологічного дослідження; - залежно від визначеної мети обрати адекватну їй технологію соціологічного дослідження; - провести емпіричне соціологічне дослідження за обраною технологією; 	<p>3. 07. ЗП. О. 01</p> <p>3. 07. ЗП. О. 02</p> <p>3. 07. ЗП. О. 03</p>

Зміст здатності вирішувати проблеми і задачі соціальної діяльності	Шифри здатності	Зміст уміння	Шифр уміння
		- за відповідними методиками провести аналіз результатів емпіричного соціологічного дослідження.	3. 07. ЗП. О. 04
Враховувати суспільні відносини при здійсненні діяльності	3. 08	У процесі роботи в певній соціальній групі, застосовуючи типові методи емпіричного соціологічного дослідження, визначити характеристики суспільної реальності.	3. 08. ЗП. О. 01
		В умовах виробничої або побутової діяльності: - на основі аналізу результатів соціологічного дослідження, використовуючи базові ознаки і типологію суспільства, визначити тип суспільства у конкретній державі, його мобільність та маргінальність;	3. 08. ЗП. О. 02
		- на основі аналізу результатів соціологічного дослідження, літератури про стратифікацію суспільства визначити його структуру та класифікувати характеристики розвитку суспільної системи конкретної держави;	3. 08. ЗП. О. 03
		- на основі аналізу результатів соціологічного дослідження, використовуючи критерії класифікації та ознаки соціальних інститутів та спільностей, визначити їх функції в конкретній державі;	3. 08. ЗП. О. 04
		- на основі аналізу державних нормативно-правових документів про суспільні об'єднання, програмних документів суспільних об'єднань, використовуючи критерії класифікації суспільних об'єднань і рухів, визначити тип конкретного суспільного об'єднання та його місце в соціальній структурі держави;	3. 08. ЗП. О. 05
		- на основі аналізу результатів самоспостережень, використовуючи процедури соціологічного аналізу, встановлювати власний соціальний статус;	3. 08. ЗП. О. 06
		- на основі аналізу результатів власних спостережень, використовуючи процедури соціологічного аналізу, встановлювати соціальний статус учасників спільної діяльності;	3. 08. ЗП. О. 07
		- визначити стан і дієздатність трудового колекти-	3. 08. ЗП. О. 08

Зміст здатності вирішувати проблеми і задачі соціальної діяльності	Шифри здатності	Зміст уміння	Шифр уміння
		ву.	
Враховувати політичні переконання при здійсненні діяльності	3. 09	<p>В умовах виробничої або побутової діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - на основі аналізу державних нормативно-правових документів, довідників, сучасної політичної літератури та періодичних видань, використовуючи ознаки та критерії класифікації політичної влади, визначати форми та типи влади в конкретній державі; - на основі аналізу програмних документів політичних партій, результатів соціологічних опитувань населення щодо довіри владі та конкретним політичним лідерам, за допомогою критеріїв легітимності і ефективності політичної влади та її ресурсів визначати наявність легітимності влади, її ефективність, а також тип легітимності влади в конкретній державі; - на основі аналізу державних нормативно-правових документів, сучасної політичної літератури та періодичних видань, використовуючи критерії і типології політичних режимів, визначати тип політичного режиму конкретної держави; - згідно з Конституцією держави, нормативно-правовими документами щодо формування та функціонування інститутів влади, політичних партій і суспільних об'єднань, використовуючи критерії класифікації політичних систем, визначити тип політичної системи конкретної держави; - на основі аналізу державних нормативно-правових документів, використовуючи критерії класифікації і типологію держави, визначити тип конкретної держави, форму державно-територіального устрою та форму правління; - на основі аналізу державних нормативно-правових документів, програмних документів політичних партій, використовуючи ознаки їх класифікації, а також ознаки конкретної ідеології, визначити тип політичної партії та 	<p>3. 09. 3П. О. 01</p> <p>3. 09. 3П. О. 02</p> <p>3. 09. 3П. О. 03</p> <p>3. 09. 3П. О. 04</p> <p>3. 09. 3П. О. 05</p> <p>3. 09. 3П. О. 06</p>

Зміст здатності вирішувати проблеми і задачі соціальної діяльності	Шифри здатності	Зміст уміння	Шифр уміння
		<p>її ідеологічну орієнтацію;</p> <ul style="list-style-type: none"> - на основі аналізу державних нормативно-правових документів, літератури про розстановку політичних сил у парламенті, використовуючи критерії класифікації партійних систем та їх ознаки, визначати тип партійної системи; - на основі аналізу державних нормативно-правових документів, використовуючи критерії класифікації та ознаки виборчих систем, визначати виборчу систему конкретної держави; - за результатами аналізу державних нормативно-правових документів про суспільні об'єднання, програмних документів суспільних об'єднань, використовуючи критерії класифікації суспільних об'єднань і рухів, визначати тип конкретного суспільного об'єднання та його місце в політичному житті держави; - на основі аналізу результатів самоспостережень, використовуючи ознаки конкретної ідеології, встановлювати власні політичні переконання; - на основі аналізу результатів власних спостережень, використовуючи ознаки конкретної ідеології, встановлювати політичні переконання учасників спільної діяльності. 	<p>3. 09. ЗП. О. 07</p> <p>3. 09. ЗП. О. 08</p> <p>3. 09. ЗП. О. 09</p> <p>3. 09. ЗП. О. 10</p> <p>3. 09. ЗП. О. 11</p>
Застосовувати вербальні методи спілкування	3. 10	<p>У виробничих або побутових умовах за допомогою відповідних методів вербального спілкування:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здійснювати регламентування спілкування; - здійснювати ефективне слухання; - доречно використовувати мовні моделі звертання, ввічливості, вибачення, погодження тощо; - структурувати тексти; - готуватися до публічного виступу; - користуватися правилами спілкування мовця і слухача; - застосовувати певні форми проведення дискусії; 	<p>3. 10. ЗП. Р. 01</p> <p>3. 10. ЗП. Р. 02</p> <p>3. 10. ЗП. Р. 03</p> <p>3. 10. ЗП. О. 04</p> <p>3. 10. ЗП. О. 05</p> <p>3. 10. ЗП. Р. 06</p> <p>3. 10. ЗП. Р. 07</p>

Зміст здатності вирішувати проблеми і задачі соціальної діяльності	Шифри здатності	Зміст уміння	Шифр уміння
		<p>- використовувати у виступі супралінгвістичні одиниці.</p> <p>В умовах усних ділових контактів з використанням прийомів і методів усного спілкування і відповідних комунікативних методів застосовувати прагматичну компетенцію з метою ефективного виконання професійних завдань.</p>	<p>3. 10. ЗП. Р. 08</p> <p>3. 10. ЗП. Р. 09</p>
Здійснювати пошук нової інформації	3. 11	<p>У виробничих умовах, використовуючи ключові слова у певній галузі на базі професійно-орієнтованих (друкованих та електронних) джерел, за допомогою відповідних методів проводити:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пошук нової текстової інформації (робота з джерелами навчальної, наукової та довідкової інформації); - пошук нової графічної, звукової та відеоінформації. 	<p>3. 11. ЗП. О. 01</p> <p>3. 11. ЗП. О. 02</p>
Спілкування українською професійною мовою	3. 12	<p>На основі виробничих завдань, використовуючи методику складання фахової документації, термінологічні словники тощо, дотримуючись норм сучасної української літературної мови, складати професійні тексти та документи.</p> <p>Використовуючи принципи професійного спілкування на рівні сучасної української літературної мови здійснювати спілкування з учасниками трудового процесу.</p> <p>У виробничих умовах, працюючи з джерелами фахової інформації, здійснювати аналіз і коригувати тексти відповідно до норм української літературної мови. Складаючи тексти фахової документації, використовувати слова іншомовного походження, на основі певних критеріїв добирати українські відповідники.</p> <p>Працюючи з іншомовними фаховими текстами, використовуючи термінологічні двомовні словники, електронні словники, перекладати тексти українською мовою.</p> <p>Складаючи професійні тексти та спілкуючись на про-</p>	<p>3. 12. ЗП. О. 01</p> <p>3. 12. ЗП. Р. 02</p> <p>3. 12. ЗП. О. 03</p> <p>3. 12. ЗП. О. 04</p> <p>3. 12. ЗП. О. 05</p> <p>3. 12. ЗП. О. 06</p>

Зміст здатності вирішувати проблеми і задачі соціальної діяльності	Шифри здатності	Зміст уміння	Шифр уміння
		фесійному рівні, використовувати українські виробничо-професійні фразеологізми та номенклатурні назви.	
Розширювати лексико-граматичний мінімум	3. 13	У виробничих умовах, опрацьовуючи професійно-орієнтовані іншомовні (друковані та електронні) джерела за допомогою відповідних методів: <ul style="list-style-type: none"> - пристосовуватися до нових умов (нових людей, нових мовних засобів, нових способів дії), мобілізувати інші власні компетенції (шляхом спостереження, інтерпретації результатів спостереження, індукції, запам'ятовування тощо) та поповнювати лексичний і граматичний матеріал; - використовуючи інформаційні технології (інформативні бази даних, гіпертексти, системи навігації, пошуку інформації тощо) та іншомовну інформацію (текст, звук, відео) на електронних носіях (включаючи CD-ROM носії та мережу Internet), розширювати лексичний та граматичний мінімум. 	3. 13. ЗП. Р. 01 3. 13. ЗП. О. 02
Застосовувати усні контакти у ситуаціях професійного спілкування	3. 14	Застосовуючи лексико-граматичний мінімум у певній галузі, під час усних ділових контактів, із використанням прийомів і методів усного спілкування і відповідних комунікативних методів: <ul style="list-style-type: none"> - проводити обговорення проблем загальнонаукового та професійно-орієнтованого характеру, що має на меті досягнення порозуміння; - проводити усний обмін інформацією в процесі повсякденних і ділових контактів (ділових зустрічей, нарад тощо) з метою отримання інформації, необхідної для вирішення певних завдань діяльності; 	3. 14. ЗП. Р. 01 3. 14. ЗП. Р. 02
		<ul style="list-style-type: none"> - готувати доповідь-презентацію у певній професійно-орієнтованій галузі; - розуміти монологічне повідомлення в рамках визначеної сфери й ситуації спілкування; - будувати діалог за змістом тексту. 	3. 14. ЗП. О. 03 3. 14. ЗП. Р. 04 3. 14. ЗП. Р. 05
Здійснювати письмові контакти в ситуаціях про-	3. 15	Використовуючи лексико-граматичний мінімум у	

Зміст здатності вирішувати проблеми і задачі соціальної діяльності	Шифри здатності	Зміст уміння	Шифр уміння
фесійного спілкування		<p>певній галузі та іншомовні (друковані та електронні) джерела, в умовах письмових ділових контактів із використанням прийомів і методів письмового спілкування та відповідних методів оформлення ділової документації:</p> <ul style="list-style-type: none"> - робити записи, виписки, складання плану тексту, письмове повідомлення, що відображає певний комунікативний намір; - вести ділове листування, використовуючи фонові культурологічні та країнознавчі знання; - заповнювати анкети; - проводити анотування; - фіксувати інформацію, отриману під час читання тексту; - реалізувати комунікативні наміри на письмі. 	<p>3. 15. 3П. О. 01</p> <p>3. 15. 3П. О. 02</p> <p>3. 15. 3П. О. 03</p> <p>3. 15. 3П. О. 04</p> <p>3. 15. 3П. О. 05</p> <p>3. 15. 3П. О. 06</p>
Здійснювати читання і осмислення професійно-орієнтованої та загальнонаукової іншомовної літератури, використання її у соціальній та професійній сферах	3. 16	<p>У виробничих умовах, на основі лексико-граматичного мінімуму, користуючись професійно-орієнтованими іншомовними (друкованими та електронними) джерелами, за допомогою відповідних методів здійснювати ознайомче, пошукове та вивчаюче читання.</p> <p>У виробничих умовах, користуючись лексико-граматичним мінімумом та професійно-орієнтованими іншомовними (друкованими та електронними) джерелами, за допомогою відповідних методів проводити:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналітичне опрацювання іншомовних джерел з метою отримання інформації, що необхідна для вирішення певних завдань професійно-виробничої діяльності; - працювати з контрактами, релізами про партнерство, результатами патентного пошуку, рекламою з метою врегулювання виробничих питань. 	<p>3. 16. 3П. О. 01</p> <p>3. 16. 3П. О. 02</p> <p>3. 16. 3П. О. 03</p>
Використовувати інформаційні технології для обробки іншомовних професійно-орієнтованих джерел	3. 17	Під час виконання професійних обов'язків, використовуючи комп'ютерні системи автоматизованого перекладу та електронні словники, робити переклад іншо-	3. 17. 3П. О. 01

Зміст здатності вирішувати проблеми і задачі соціальної діяльності	Шифри здатності	Зміст уміння	Шифр уміння
Застосовувати елементи соціокультурної компетенції	3. 18	<p>мовної інформації.</p> <p>У виробничих умовах під час усного та письмового спілкування за допомогою відповідних методів застосовувати компоненти соціолінгвістичної компетенції для досягнення взаємного порозуміння.</p>	3. 18. ЗП. О. 01
Враховувати основні економічні закони при здійсненні діяльності	3. 19	<p>В умовах виробничої діяльності за результатами аналізу економічних показників діяльності підприємства, використовуючи моделі поведінки виробника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - прогнозувати оптимальні витрати на виробництві та максимальні прибутки за короткотерміновий та довготерміновий періоди; - визначати ціну та обсяг виробництва в умовах конкуренції. <p>В умовах виробничої та побутової діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - на основі аналізу потреб та сімейного бюджету господарств, використовуючи моделі поведінки споживача, здійснювати прогноз максимізації загальної корисності та платоспроможності домашнього господарства за фактичних бюджетних обмежень; - на основі аналізу наявних споживчих благ, використовуючи класифікаційні ознаки, класифікувати та визначати потреби суспільства; - на основі аналізу наявних економічних та природних ресурсів, використовуючи моделі альтернативних витрат, за допомогою співставлення та порівняння визначати альтернативні варіанти використання економічних ресурсів; - за результатами аналізу законодавчих та нормативних актів України, використовуючи макроекономічні моделі, за допомогою співставлення та порівняння приймати професійні рішення, адекватні державній економічній політиці; - на основі співвідношення механізмів державного та ринкового регулювання, державної та приватної власності, використовуючи класифікаційні ознаки, 	<p>3. 19. ЗП. О. 01</p> <p>3. 19. ЗП. О. 02</p> <p>3. 19. ЗП. О. 03</p> <p>3. 19. ЗП. О. 04</p> <p>3. 19. ЗП. О. 05</p> <p>3. 19. ЗП. О. 06</p> <p>3. 19. ЗП. О. 07</p>

Зміст здатності вирішувати проблеми і задачі соціальної діяльності	Шифри здатності	Зміст уміння	Шифр уміння
		<p>класифікувати та визначати типи економічних систем;</p> <ul style="list-style-type: none"> - на основі аналізу макроекономічних показників, використовуючи моделі загальної економічної рівноваги, здійснювати прогноз можливих наслідків порушення макроекономічної рівноваги та їх впливу на поведінку економічних суб'єктів; - на основі аналізу показники світових ринків зовнішньоекономічної діяльності, використовуючи моделі абсолютних, відносин та конкурентних переваг, визначити систему можливих конкурентних переваг і пріоритетів розвитку національної економіки України. 	<p>3. 19. ЗП. О. 08</p> <p>3. 19. ЗП. О.09</p>
<p>Враховувати правові засади при здійсненні діяльності</p>	<p>3. 20</p>	<p>При здійсненні виробничої або соціальної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - враховувати права, свободи та обов'язки людини і громадянина, що закріплені Конституцією України; - враховувати правовий статус і повноваження державних органів законодавчої влади та органів виконавчої влади різних рівнів, що закріплені Конституцією України; - враховувати правовий статус і повноваження органів місцевого самоврядування, з якими виникають юридичні стосунки; - використовуючи нормативно-правові та інші документи галузі та конкретного підприємства (установи), проводити їх аналіз щодо відповідності положенням цивільного права; - використовувати положення цивільного права при підготовці нормативних та інших документів конкретного підприємства (установи); - використовувати положення цивільного права при регулюванні майнових стосунків; - використовувати положення цивільного права при регулюванні сімейних стосунків; - використовувати положення цивільного права 	<p>3. 20. ЗП. О. 01</p> <p>3. 20. ЗП. О. 02</p> <p>3. 20. ЗП. О. 03</p> <p>3. 20. ЗП. О. 04</p> <p>3. 20. ЗП. О. 05</p> <p>3. 20. ЗП. О. 06</p> <p>3. 20. ЗП. О. 07</p> <p>3. 20. ЗП. О. 08</p>

Зміст здатності вирішувати проблеми і задачі соціальної діяльності	Шифри здатності	Зміст уміння	Шифр уміння
		<p>при регулюванні (здійсненні) трудових відносин на виробництві;</p> <ul style="list-style-type: none"> - використовувати основні положення законодавства з охорони праці, цивільного захисту населення та територій від надзвичайних ситуацій та екологічного права; - використовувати основні положення законодавства України з інтелектуальної власності; - використовувати основні положення міжнародних конвенцій, угод тощо, до яких приєдналась Україна; - використовувати основні положення кримінального права. 	<p>3. 20. ЗП. О. 09</p> <p>3. 20. ЗП. О. 10</p> <p>3. 20. ЗП. О. 11</p> <p>3. 20. ЗП. О. 12</p>
<p>Враховувати процеси соціально-політичної історії України при здійсненні діяльності</p>	<p>3. 21</p>	<p>При здійсненні виробничої або соціальної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за результатами аналізу історичних джерел та історіографічної літератури, використовуючи ознаки соціально-історичних епох та критерії причинно-наслідкових зв'язків історичних процесів, визначати періоди, закономірності формування та розвитку етнополітичних процесів в Україні; - аналізуючи сучасні документи та історичні матеріали, що відтворюють закономірності попереднього життя українського народу, визначати особливості сучасного соціально-політичного розвитку українського суспільства та його перспективу; - узагальнюючи наукову інформацію історичного, політичного, гуманітарного характеру, використовуючи методи соціальних досліджень, визначати належність себе та учасників спільної діяльності до певного етносу; - з врахуванням визначеної належності себе та оточуючих до певного етносу підтримувати сприятливий психологічний клімат при здійсненні спільної 	<p>3. 21. ЗП. О. 01</p> <p>3. 21. ЗП. О. 02</p> <p>3. 21. ЗП. О. 03</p> <p>3. 21. ЗП. Р. 04</p>

Зміст здатності вирішувати проблеми і задачі соціальної діяльності	Шифри здатності	Зміст уміння	Шифр уміння
<p>Формалізувати - переводити зовнішні явища та процеси у знаковий вигляд (здійснювати теоретичне абстрагування)</p>	<p>3. 22</p>	<p>діяльності.</p> <p>При здійсненні виробничої або соціальної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - на основі власних спостережень за реальними процесами, використовуючи категоріальний апарат та рефлексивні навички, типологізувати результати спостережень; - використовуючи типологізовані результати спостережень за допомогою методологічних принципів формалізації подавати результати спостережень у визначеній знаковій системі; - використовуючи формалізовані результати спостережень за допомогою наданих критеріїв оцінювання, накопичувати необхідний для структурування обсяг розрізненого інформаційного матеріалу; - на основі аналізу розрізненого інформаційного матеріалу за допомогою методологічних принципів розподілу та класифікації структурувати інформацію. 	<p>3. 22. ЗП. О. 01</p> <p>3. 22. ЗП. О. 02</p> <p>3. 22. ЗП. О. 03</p> <p>3. 22. ЗП. О. 04</p>
<p>Інтерпретувати - переводити формалізовану інформацію в іншу знакову систему</p>	<p>3. 23</p>	<p>При здійсненні виробничої або соціальної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - у процесі роботи зі структурованою інформацією, відповідно до визначеної мети діяльності, виявляти зв'язки між елементами інформаційного матеріалу; - у процесі роботи зі структурованою інформацією на основі відомостей про зв'язки між елементами інформаційного матеріалу визначати наявність системи; - на основі результатів порівняльного аналізу визначеної системи з існуючими моделями систем установлювати її тип та характеристики; - на підставі відомостей про тип та характеристики визначеної системи встановлювати їх відповідність (невідповідність) меті діяльності; - з урахуванням мети діяльності та визначених 	<p>3. 23. ЗП. О. 01</p> <p>3. 23. ЗП. О. 02</p> <p>3. 23. ЗП. О. 03</p> <p>3. 23. ЗП. О. 04</p> <p>3. 23. ЗП. О. 05</p>

Зміст здатності вирішувати проблеми і задачі соціальної діяльності	Шифри здатності	Зміст уміння	Шифр уміння
		<p>критеріїв ефективності синтезувати схему функціонування оптимальної системи;</p> <ul style="list-style-type: none"> - відповідно до мети діяльності та визначених критеріїв ефективності, використовуючи правила генетичної логіки, встановлювати зв'язки між елементами оптимальної системи; - використовуючи методи діалектики здійснювати переведення ієрархічно структурованої інформації до вигляду синтетичної системної цілісності з теоретично визначеними правилами функціонування. 	<p>3. 23. ЗП. О. 06</p> <p>3. 23. ЗП. О. 07</p>
<p>Реалізовувати – переводити оброблену знакову інформацію у вигляд зовнішніх процесів (практичне здійснення)</p>	<p>3. 24</p>	<p>При здійсненні виробничої або соціальної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використовуючи теоретично визначені правила функціонування системи, за певними методиками розробляти практичні рекомендації щодо здійснення безпечної та ефективної діяльності; - виконуючи практичні рекомендації щодо здійснення безпечної та ефективної діяльності, здійснювати діяльність; - на основі аналізу результатів виконання практичних рекомендацій щодо здійснення безпечної та ефективної діяльності встановлювати ступінь істинності теоретично визначених правил. 	<p>3. 24. ЗП. О. 01</p> <p>3. 24. ЗП. О. 02</p> <p>3. 24. ЗП. О. 03</p>
<p>Враховувати релігійні переконання при здійсненні діяльності</p>	<p>3. 25</p>	<p>В умовах виробничої або побутової діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за результатами аналізу релігійної літератури та інших джерел інформації, використовуючи критерії і типології релігійних доктрин, визначати тип конкретної релігійної доктрини; - на основі аналізу релігійної літератури, державних нормативно-правових документів про релігійні конфесії (суспільні об'єднання), програмних документів релігійної конфесії, використовуючи критерії класифікації релігійних конфесій, а також ознаки конкре- 	<p>3. 25. ЗП. О. 01</p> <p>3. 25. ЗП. О. 02</p>

Зміст здатності вирішувати проблеми і задачі соціальної діяльності	Шифри здатності	Зміст уміння	Шифр уміння
		<p>тної релігійної доктрини, визначати тип конкретної релігійної конфесії, її релігійну орієнтацію та місце в державному устрої та суспільному житті держави;</p> <ul style="list-style-type: none"> - на основі аналізу джерел інформації, нормативно-правових документів релігійних конфесій (суспільних об'єднань), довідників, релігійної літератури тощо, використовуючи ознаки та критерії класифікації релігійних доктрин та течій, визначати форми та типи релігії в конкретній державі; - згідно з Конституцією держави, державними нормативно-правовими документами щодо формування та функціонування суспільних об'єднань, використовуючи критерії і типологію держави, визначати місце релігії в державному устрої конкретної держави; - на основі аналізу джерел інформації, результатів соціологічних опитувань населення щодо релігійних уподобань, довіри до конкретних релігійних лідерів тощо, за допомогою відповідних критеріїв визначити наявність та характер впливу релігійної ідеології на владу та суспільне життя в конкретній державі; - на основі аналізу результатів самоспостережень, використовуючи ознаки конкретної релігійної доктрини, визначати власні релігійні переконання; - на основі аналізу результатів власних спостережень, використовуючи ознаки конкретної релігійної доктрини, визначати релігійні переконання учасників спільної діяльності. 	<p>3. 25. ЗП. О. 03</p> <p>3. 25. ЗП. О. 04</p> <p>3. 25. ЗП. О. 05</p> <p>3. 25. ЗП. О. 06</p> <p>3. 25. ЗП. О. 07</p>
<p>Враховувати моральні переконання та смакові уподобання при здійсненні безпечної та ефективної діяльності</p>	<p>3. 26</p>	<p>В умовах виробничої або побутової діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - на основі аналізу джерел інформації, використовуючи ознаки моральних переконань та смакових уподобань, визначати тип етико-естетичної теорії; - на основі аналізу результатів самоспостережень, 	<p>3. 26. ЗП. О. 01</p> <p>3. 26. ЗП. О. 02</p>

Зміст здатності вирішувати проблеми і задачі соціальної діяльності	Шифри здатності	Зміст уміння	Шифр уміння
		використовуючи етико-естетичну теорію, встановлювати власні моральні переконання та смакові уподобання; - на основі аналізу результатів власних спостережень, використовуючи етико-естетичну теорію, встановлювати моральні переконання та смакові уподобання учасників спільної діяльності; - з урахуванням визначених моральних переконань та смакових уподобань знаходити компромісні рішення при здійсненні спільної діяльності.	3. 26. ЗП. О. 03 3. 26. ЗП. Р. 04
Застосовувати закони формальної логіки в процесі інтелектуальної діяльності	3. 27	В умовах виробничої або побутової діяльності: - за допомогою формальних логічних процедур проводити аналіз наявної інформації на її відповідність умовам необхідності та достатності для забезпечення ефективної діяльності; - за допомогою формальних логічних процедур проводити аналіз наявної інформації на її відповідність вимогам внутрішньої несуперечності; - за допомогою формальних логічних процедур проводити структурування інформації; - за результатами структурно-логічної обробки інформації робити висновок щодо її придатності для здійснення заданих функцій; - на основі результатів здійсненої діяльності за допомогою певних критеріїв встановлювати якість попередньо виконаних логічних операцій; - за умов негативного результату діяльності знаходити помилки в структурі логічних операцій.	3. 27. ЗП. О01 3. 27. ЗП. О02 3. 27. ЗП. О03 3. 27. ЗП. О04 3. 27. ЗП. О05 3. 27. ЗП. О06
Поєднувати теоретичні та практичні аспекти культури в процесі діяльності людини та суспільства	3. 28	В умовах виробничої або побутової діяльності: - за певними методиками проводити спостереження за діяльністю людини;	3. 28. ЗП. О. 01

Зміст здатності вирішувати проблеми і задачі соціальної діяльності	Шифри здатності	Зміст уміння	Шифр уміння
		<ul style="list-style-type: none"> - використовуючи ознаки синхронічних та діахронічних зв'язків в природному та соціально-культурному просторах, за певними методиками класифікувати результати спостережень за діяльністю; - з урахуванням правил поведінки за певними методиками проводити нормування та систематизацію результатів спостереження за діяльністю; - на основі аналізу результатів спостережень за діяльністю за допомогою критеріїв нормування та систематизації визначати культурний контекст; - з урахуванням визначеного місця окремих соціокультурних елементів у культурному контексті інтегрувати власну діяльність у культурне оточення. 	<p>3. 28. ЗП. О. 02</p> <p>3. 28. ЗП. О. 03</p> <p>3. 28.ЗП. О. 04</p> <p>3. 28. ЗП. Р. 05</p>
Забезпечувати екологічно-збалансовану діяльність	3. 29	<p>В умовах виробничої або побутової діяльності із застосуванням довідників та нормативної літератури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за результатами аналізу інформації, що характеризує екологічну ситуацію, на підставі відомостей щодо структури об'єкту діяльності та його призначення, функцій тощо, використовуючи ознаки системи класифікувати проблему та систему; - з врахуванням особливостей визначеної системи, використовуючи загально прийняті схеми взаємодії та взаємозв'язків всіх компонентів у природничій, соціальній і технологічних сферах визначати стратегію і тактику діяльності, яка б забезпечувала стабільний розвиток життя на Землі. 	<p>3. 29. ЗП. О. 01</p> <p>3. 29. ЗП. О. 02</p>
Здійснювати екологічний аналіз заходів (або інновацій) у галузі діяльності	3. 30	<p>В умовах виробничої або побутової діяльності на підставі відомостей щодо змісту заходів (або інновацій) у галузі діяльності використовуючи фахову нормативну, методичну, наукову інформацію за відповідними методиками екологічного аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначити та класифікувати мету заходів (або інновацій); - визначити адекватність застосованих технологій, 	<p>3. 30. ЗП. О. 01</p> <p>3. 30. ЗП. О. 02</p>

Зміст здатності вирішувати проблеми і задачі соціальної діяльності	Шифри здатності	Зміст уміння	Шифр уміння
		<p>обраних методів, форм, засобів тощо досягнення мети;</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначити зовнішні та внутрішні чинники, що сприяють або не сприяють досягненню мети заходів; - прогнозувати ступінь досягнення мети заходів (інновацій); - визначити заходи, що можуть забезпечити досягнення визначених цілей, або покращити результати діяльності. 	<p>3. 30. ЗП. О. 03</p> <p>3. 30. ЗП. О. 04</p> <p>3. 30. ЗП. О. 05</p>
<p>Забезпечувати необхідний рівень індивідуальної безпеки у разі виникнення типових небезпечних ситуацій</p>	<p>3. 31</p>	<p>В умовах виробничої або побутової діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - на основі аналізу результатів власних спостережень за навколишнім середовищем, використовуючи типові ознаки виникнення небезпек, ідентифікувати джерела і типи небезпек, шкідливі та небезпечні чинники; - на основі результатів аналізу характеру діяльності людини та моделей типових небезпечних ситуацій прогнозувати можливість виникнення небезпек, шкідливих та небезпечних чинників; - на основі інформації про наявність або можливість виникнення шкідливих і небезпечних чинників та про їх кількісні характеристики за допомогою моделей типових небезпечних ситуацій визначати рівень індивідуального ризику; - використовуючи інформацію про допустимий рівень індивідуального ризику та типові рекомендації щодо адекватних дій у разі виникнення ознак небезпечної ситуації, зменшувати ризик до допустимих значень; - на основі аналізу результатів власних спостережень за навколишнім середовищем та використовуючи типові ознаки шкідливих і небезпечних чинників, своєчасно визначати наявність небезпечної ситуації, її вид та резерв часу; 	<p>3. 31. ПР. О. 01</p> <p>3. 31. ПР. О. 02</p> <p>3. 31. ЗП. О. 03</p> <p>3. 31. ПП. О. 04</p> <p>3. 31. ПР. О. 05</p>

Зміст здатності вирішувати проблеми і задачі соціальної діяльності	Шифри здатності	Зміст уміння	Шифр уміння
		<ul style="list-style-type: none"> - за результатами прогнозу можливості виникнення небезпек, шкідливих та небезпечних чинників, або на основі інформації про наявність і вид небезпечної ситуації, резерву часу, а також типових рекомендацій щодо адекватних дій визначати план індивідуальних дій з метою попередження або зменшення рівня вірогідного пошкодження; - використовуючи штатні та допоміжні засоби, реалізувати попередньо розроблений план дій щодо попередження або зменшення можливого пошкодження; - на основі положень нормативно-правових актів та індикаторів сталого розвитку розробляти і оформляти вимоги до відповідних органів виконавчої влади та об'єктів господарювання щодо визначення фактичного та забезпечення допустимого рівня безпеки та створення нешкідливих умов для життєдіяльності; - на основі аналізу результатів спостережень за навколишнім середовищем, використовуючи адекватні методи та методики давати оцінку екологічних та соціальних наслідків випадків та інцидентів. 	<p>3. 31. ПР. О. 06</p> <p>3. 31. ПП. О. 07</p> <p>3. 31. ЗП. О. 08</p> <p>3. 31. ПР. О. 09</p>